

MÉHELY LAJOS

V É R É S FAJ

BOLYAI AKADÉMIA

*Megjelent 1940 júniusában.
A címlapot Méhely Iván tervezte.*

Segédszerkesztő: Szamosi József. F. k.: Dr. Bódis Gábor.

Készült a könyvnyomtatás feltalálásának 500. évében
a Bethánia-nyomdában: Bpest, Gyulai Pál u. 9. — 22740
Felelős: Horváth János.

Amíg az ember fiatal, erős és egészséges, addig nem tűnődik, nem tépelődik és nem elmélkedik a lét nagy kérdésein, hanem éli világát s élvezi az élet örömeit. Egyszer azonban az ifjú gondtalanság is véget ér s amikor az ember kenyere javát már megette, különös gondolatok és érzések lepik meg, amelyek mindjobban sürgetnek feleletet bizonyos kérdésekre.

Mennél inkább közeledik az ember életének végső állomásához, annál nyugtalanítóbb módon sürgölődik körülötte a világmindenség ama legtalányosabb és legizgatóbb kérdése: miért és minek élünk, vagyis: *mi az élet célja és értelme?*

Ezekre a kérdésekre már évezredek óta keres az ember feleletet s lelki adottságainak, világnézetének, bölcséleti álláspontjának, vagy hitélete sugallatának megfelelő formában törekszik a nagy rejtélyt megoldani, a kegyetlen Sphinx titokzatos fátyla alá pillantani.

Plátó ideálmusa, *Aristoteles* peripatetikus iskolája, a görög epikureisták, a középkori skolasztikusok, a francia encyclopedisták vagy *Kant* és *Hegel* phaenomenológiája más és más alapon keresték a rejtély kulcsát, melyet azonban egyikük sem talált meg, mert valamennyinek *téves volt a kiindulása*.

Némelyek a legnyersebb, mondhatnám a hedonizmussal határos materielizmus lejtőjére tévedtek, mások pedig képzleti alapon indultak el s az emberen és az anyagi világon kívüli, az emberből elvonatkoztatott transzcendentális világ kpczelhetőségeine, reményeire vagy hitére támaszkodva nem ismerték fel, hogy az emberi lét nagy kérdéseit *csak magával az emberrel*, az emberi szervezet csodálatos összhangjával s a benne rejlő szén'es célszerűség helyes értelmezésével lehet megközelítem, sőt — az én meggyőződéseim szerint — maradék nélkül megoldani.

Mert az ember szervezete egy nagy, nyitott könyv, melynek lapjaira évezredek szerves történései vannak föl jegyezve; egy nagy történeti mű, amely felvilágosítást nyújt mindarról, ami a szerves fejlődés folyamán az emberrel történt,

ami az ember egyed- és törzsfjlődésére, az emberréválás mikéntjére, az ember eredetére, rokonsági viszonyaira s a mindenségben való helyzetére vet világot s ami részben ugyan miég nehezen kibetűzhető hieroglifákkal, de nagyrészt már az emberi tudás tündöklő betűivel van megörökítve.

Mai nap már tudjuk, hogy az *élővilágot két* őselv, két nagy feladat, az *egyed-* és a *fajfenntartás* kötelessége hevíti és kormányozza s ennek a kettős feladatnak szolgálatában áll szervezetünk minden sejtje és minden szerve, melyek a legbensőbb viszonyosságban (correlatióban), egymást támogatva és kiegészítve teljesítik hivatásukat.

Azonban az egyed- és fajfenntartás szervei nem egyforma értékűek, mert az előbbieket rövid életűek s csak *egy* test szűk határai között fejtik ki működésüket, holott az utóbbiak virtualiter örökéletűek s távoli generációk ősforrásai.

A *fajfenntartó csírasejtek szuverén hatalommal uralkodnak a szervezeten*, mert csak a nemi érettség idejében, tehát csak akkor jelennek meg, amikor az egyedi életműködések műszerei: a fedő, mozgató, tápláló, léleklő, kiválasztó és érző sejtek már teljesen felépítették a szervezetet

Csak az összes energiáiban kiteljesedett, alak- és élettani tekintetben befejezett, tehát a létért

való küzdelemre felkészült szervezet léphet a fajfenntartás szolgálatába s ennek a készségnek csak addig marad birtokában, amíg életerejében le nem hanyatlott. A csírasejtek szuverén szerepe nagyon meggyőzően tűnik ki a nő áldott állapotában is, amikor a magzat nemcsak messze-menően befolyásolja, hanem valósággal átalakítja az anya szervezetét.

Mindebből világosan látjuk, hogy a természet szempontjából a csírasejteket termelő életidő a legfontosabb s valóban úgy tetszik, mintha az emberi test többi szerve csak talajul és keretül szolgálna arra, hogy a csírasejtek létrejöhessenek.

S ezzel az egyszerű, de mélylélelmű ténnyel meg van adva az ember természetszerű hivatása és meg van fejtve a létnek alighanem egyedüli célja és értelme, ami nem más, mint az, hogy ifjú utódoknak, *új nemzedékeknek kell kisarjadzaniok, hogy átvegyék és folytassák a faj örök hivatását.*

Mert *a természet nem egyedekkel, hanem fajokkal operál;* százezer- és milliós szám rostálja ki az életképtelen s a szaporításra alkalmatlan egyedeket, hogy a legmegfelelőbbek révén bizto-

sítsa a faj fennmaradását. Azért ruházta fel az egyedeket különleges fajfenntartó szervekkel s azért szerelte fel őket fajvédő berendezkedésekkel, amelyek minden fajnál más és más alakban, de mindig az illető környezetnek megfelelő módon vannak kifejlődve.

Többé-kevésbé *minden faj az illető vidék természeti viszonyainak a függvénye*, mert a szelekció évezredes munkája valósággal kiintenyésztette azt a legmegfelelőbb embertípust, mely az illető környezethez a legjobban alkalmazkodott s amelynek léte és fennmaradása csak ott, csak abban a környezetben van biztosítva.

Ez a viszonyosság, az ember és a milieu felbonthatatlan kapcsolata, teremtette meg a különféle emberfajtákat, Grönlandban az eszkimókat, a Tüzföldön a pechéré-indiánokat, Madagaszkáron a hóvákat, Ceylon szigetén a veddákat, Újzélandban a maorikat, Délafrikában a buschmannokat és hottentottákat, Keletafrikában a háttereket, Ázsiában a mongolokat, hindukat és malájokat, a Földközi tenger partvidékén a mediterrán fajtát s Európa északi és középső tájain a fehér embert.

S mindez nem mai keletű. Mindezek, a fajták sokezeréves múltra pillanthatnak vissza, mert *a jégkorszak óta új emberfajták nem jöttek létre*, legfeljebb fajánalatok, amelyek egy-egy szőkébb vidéken könnyen keletkeznek, de éppen oíyíin könnyen el is enyésznek.

Az itt elmodottak *a természet mindenhatóságának* világos bizonyítékai, mert hiszen az ember, az ő sokféle fajtájával a természet törvényei szerint fejlődött ki s ismét csak a természet gondoskodik e fajták fennmaradásáról, amely folyamatba az embernek nagyon kevés beleszólása lehet, mert legfeljebb kontárkodihatik ott, ahol a természet utolérhetetlen művészi munkát teljesített. Az ember pl. hiába iparkodnék ai bomeói da jakok, a grönlandi eszkimók, vagy az ausztrálmégerekhelyébe jobb, tökéletesebb emberfajtát létrehozni; hiába kísérleteznék másnemű táplálkozással, munkával vagy keresztezéssel, mindez meddő fáradtság volna, mely legfeljebb a bennszülött nép kihalását siettetné.

A fajok és fajták ugyan nem állandók, sőt a környezet folytonos módosulásának megfelelően maguk is az *állandó változás folyamatában él-*

nek, azonban ez a változás végtelenül lassú, egy rövid emberéletben észre sem vehető. *S ez a fejlődés rendes útja*, mert az a másik, a hirtelen megjelenő s nyomban öröklődő *mutációké*, többnyire csak alsóbbrendű szervezetek köréből ismeretes s ott is csaknem kivétel nélkül lethális kimenetelű.

A fentebbiek kellő mérlegelése után joggal kérdezhetjük, hogy ha tehát az ember a természet erőivel szemben oly tehetetlen, akkor miért beszélünk mi *fajvédelemről és fajnemesítésről* s vájjon amikor ezeket gyakorolni véljük, nemcsak önmagunkat ámitjuk-e s nem inkább áldatlan, vagy fölösleges munkát végzünk-e?

A kérdés mindenesetre jogosult, de csak addig, amíg a természetes viszonyok közt élő, kultúrátlan, vagy primitív kultúrájú fajtákra gondolunk, mert azok körében még a maga teljességében, a maga őseredeti tisztaságában érvényesül a *természetes kiválogatódás*, a *Darwin-éin* „Natural selection“ fajfenntartó törvénye.

Sajnos, hogy ezeknek a természetes életű, primitív fajtáknak életszintere mindinkább összehúzó, mert ahová a fehér ember elviszi a civili-

záció „áldásait“, ott kikerülhetetlenül bekövetkezik az ősi fajták rohamos pusztulása.

Így pusztultak el például a tasmániak, akiket az angolok mindössze 74 évvel ezelőtt kezdtek civilizálni és ma már egyetlen élő képviselőjük sincs. Akkor még 8000-en éltek az Ausztriától délre fekvő kis szigeten, 20 év múlva már csak 16-an voltak életben, 1865-ben meghalt az utolsó férfi és 1877-ben az utolsó nő.¹ Hasonló sors vár Ausztrália bennszülötteire is. Amikor 1788-ban felfedezték őket, akkor 150.000-re becsülték számukat, azonban a mai napig alig vannak 40.000-en. Rövidesen elpusztulnak a veddák is, akiket mint a ritka vadállatok — már csak rezervációkban tenyésztik Ceylon belsejében. A Grönlandban és Északamerika legészakibb részén elterjedt p-szkimók, nemkülönben Amerikai indiánjai, a délafrikai hottentották, buschmannok és hererók, a melanéziai pápuák, a madagaszkári hóvák, a Sachalin-szigetén élő ajnók és még sok más ősi fajtának a napjai is meg vannak számolva, még pedig nem a természeti viszonyok mostohasága, nem nagy világhatalmasztrófák és nem is a fajta életerejének megrendülése, hanem a

fehér ember természetellenes beavatkozása következtében.

Ahová a fehér ember beteszi a lábát, ott mindig zsákmányolni akar s a kíméletlen önzés brutális eszközeivel él. De emellett „nemesíteni” is akar s nem gondolja meg, hogy azokat, az ősfajtákat jellemző testi és lelki adottságokat, amelyek évezredek fejlődésnek az eredményei, nem lehet máról-holnapra megváltoztatni.

Egy évezredek óta meggyökeresedett s következetesen öröklődő életstílusnak erőszakos megzavarása oly súlyos nosztalgiákat eredményez, oly rombolóan hat az életkedvre, a lélek egyensúlyára s a testi egészségre, hogy következményei csakis tragikusak lehetnek.

De a fehér ember nemcsak az útjába kerülő ősi fajták megrontója, hanem önnönmaga érdekeinek is rossz sáfárja, mert a maga nagyranövelt igényességében már olyan mesterkelt életet él s annyira eltávolodott a természet törvényeitől, hogy a fajfenntartó természetes kiválogatódás helyébe a végzetes hatású *ellenkiválogatódás*, a kontraszelekció átkát engedte felburjánzani.

Már a háború sem az, ami régente volt. Hajdanában a fajták és törzsek legderekbabb, legbátrabb s legegészségesebb tagjai mérköztek egymással s a győztes erőteljes, új nemzedékek megalapítója lehetett, holott a mai háború az ő meszszehordó fegyvereivel, tankjaival és gázbombáival minden élőt kiirt, de legfőképpen a faj életerős, testileg-lelkileg egészséges, bátor és áldozatkész fiatalságát, ellenben megkíméli az otthonamaradt, lelkileg selejtes vagy testileg satnya elemeket.

A mai háborúban tehát a faj legértékesebb örökítő állománya pusztul el, melyet csak megközelítőleg s csak hosszú idő alatt tud a faj helyreépíteni, ellenben a selejtes csiraplazma hordozói vígan szaporodnak s megtöltik a fajt bomlasztó elemekkel.

Ebben, a békés időkben is folytatódó ellenki válogatásban rejlik a fajta meggyöngülésének legfőbb oka, mert mai nap az emelkedett lelkű, derék, kötelességérző és felelősségteljes elemek zöme egyáltalán nem, vagy csak nagyon későn házasodik, ellenben a léha, züllött, kalandortermészetű egyének nagyszámú hasonló utóddal terhelik meg a társadalmat.

Ezek mind olyan jelenségek, amelyek a kőkorszakban még lehetetlenek voltak, mert az akkori ember még természetes módon küzdött a föld javaiért s természetszerűen elégitette ki szükségleteit. Akkor még nem kellett, de nem is lehetett fajvédelmi eljárásokra gondolni, de a mai ember meghamisította a természet törvényeit s éppen ezért fokozódó sebességgel rohan a vesztébe.

A bölcs ember, a *Homo sapiens*, aki megfékezte a villámot, aki igájába hajtotta a föld szervesetlen erőit és anyagait, aki autón sétál a földön, gyorsjáratú gőzösön a vizen s repülőgépen a sztratoszférában, elvakultságában a vitális energiát is rabjává akarja tenni, ez a törekvése azonban föltétien kudarccal fog végződni, mert az élő szervezet minden porcikája évezredek folyamán kifejlődött történelmi produktum, amelyet emberi hatalommal átalakítani nem lehet.

Azonban valami mégis lehetséges, ami észszerű is és kívánatos is, mert nem ellenkezik a természet törvényeivel. Nevezetesen — a jó kerettséghez hasonlóan — kigyomláhatjuk a nemes emberi palánta fejlődését gátló dudvát és fejlő-

dése útjából elháríthatjuk azokat a tényezőket, melyek egyedi és faji adottságainak kiteljesedését veszélyeztetik.

Ez az igazi, a jogos és helyes tájvédelem, mely nem egyéb, mint azoknak az *elhárító* (*preventív*) intézkedéseknek az összesége, amelyek — villámhárítóként működve — a szerveze immanens erőit használják fel a faj fennmaradásának biztosítására.

A társadalomtudósok szerint az őszállapotban élő ember a punalua-faluhoz hasonló 15—20 tagú kicsiny családokat alkotott, amelyek életnyilvánulásait erős és csalhatatlan ösztönszerűség jellemezte, azonban amióta az ember társadalmi életet él, vagyis a háziasítás (a domesztikáció) állapotába jutott, azóta *egészséges ösztöneit elvesztette*, úgyhogy mai nap már irányításra, előre látó, bevált intézmények oltalmára van utalva.

Ebben rejlik a fajvédelem jogosultsága és szükségessége, melynek azonban mindig csak elhárító jellege lehet s nem szabad a természet évekredek óta bevált módszereivel ellenkezésbe jutnia.

A kultúrát külföldi országok már számos, jól kidolgozott tájvédelmi intézménnyel rendelkeznek s kétségkívül nagyon, üdvös volna ezeknek egész komplexumát ismertetésünk körébe vonni, azonban ez alkalommal csak egyes főbb szempontok méltatása lesz feladatomban.

A VÉRSTRUKTURA EUGENIKAI JELENTŐSÉGE.

Azzal az ismerettel, hogy az embervér nem egyforma, hanem biochemiai struktúrája szerint négy főcsoportba:

II, III, I és IV vagy
A, B, AB és *0*

tartozik, egy hathatós segédeszköz jutott birtokunkba, amelyre támaszkodva a fajegészség szempontjából oly fontos vérbeli összeköttetés helyes elveit lehet felépíteni.

Eddigi tapasztalataink arról tanúskodnak, hogy az egyes vércsoportok fajilag is, földrajzi tájak szerint is jellemzők, mert pl. az eszkimók, a lappok és a tisztavérű indiánok kivétel nélkül a IV., Nyugateurópa népei túlnyomóan a II., Keletázsia lakói pedig a III. vércsoportba tartoznak, amiből kitűnik, hogy a vérstruktúra a faj jó-ságnak is fontos ismertető jege, ámbár egymagában nem elegendő a faj meghatározásáig,

Magyarországon még nagyon kevés megbízható észlelettel rendelkezünk, annyit azonban mégis sikerült megállapítanunk, hogy a Csonka-magyarország keleti részein élő magyarságnak körülbelül a harmadrésze tisztavérű, vagyis a lil ik vércsoportba tartozó magyar, de mennél inkább haladunk nyugat felé, annál inkább fogj a magyar vér. Szeged vidékén még 27.30%, a biharmgyei Tépén 26.3%, a borsodtmegyei Nősz vajon már csak 18.18%, a veszprémmegyei Dudaron pedig csak 12.6% niagyarvérű lakost találunk.

Ennek megfelelően alakul a biochemiai vérindex, mely Szeged vidékén még csak 1.06 és Tépén 1.3, de Noszva jón már 1.96 és Dudaron 2.9, mely utóbbi már alig különbözik az északi germán népekétől.

Azonban az évszázados keveredés következtében a keleti, a mi esetünkben tehát a magyar vérstruktúra, másfajú polgártársaink köréből sem hiányzik, ment pl. a veszprémmegyei Bakonynána német lakossága 11.7% III-as vért foglal magában, holott vérindexe már oly rnags, mint a nor-

végeké, a frízeké, vagy az erdélyi szászoké, t. í. 3.2.

A vizsgálat helye	Nép- jelleg	Egyé- nek száma	III. vér- csoport %-ban	Vér- index	Észlelő
Szeged	magyar	1172	27.39	1.06	Jeney
Tépe	magyar	680	26.30	1.30	Csörsz
Noszvaj	magyar	627	18.18	1.96	} Méhely
Dudar	magyar	473	12.60	2.90	
Bakonynána	német	479	11.70	3.20	

A fentebbi adatok meggyőzően bizonyítják, hogy a *vérstruktúra egymagában nem elegendő a fajiság megállapítására*, mert pl. a tősgyökeres dudai' i magyarság, mely anthropológiai bélyegeiben tiszta ugorfajúnak bizonyul, vérstruktúrája tekintetében alig különbözik a frízektől, vagy a szomszédságában élő bakonynánai németektől.

Ezeket a viszonyokat részletesen ismertettem az *Eugen Fischer-esaiüékköinybe* írt dolgozatomban.² melyben a dudari magyarok s a bakonynánai németek és félvérek képeit is bemutattam.

Vizsgálataimnak az a legfőbb eredménye, hogy ha a mongoloid magyarság alpesi, vagy

északi fajtájú németekkel kereszteződik, mindenképpen *magyaros megjelenésű, de németvérű félvérnemzedék jön létre*, mert a kereszteződésben a magyar anthropológiai bélyegek mellett a német vér is uralkodóan, vagyis átütően öröklődik.

Ez a magyarázata annak, hogy egyetemi hallgatóim között feltűnően mongoloid ábrázat mellett oly sok II-es vérű egyént találtam, vagy hogy a peterstalli (Schwarzwald) alpesi fajtájú mongoloid lakosságnak oly magas (4.94) a vér-indexe.³

Az én veszprémmegyei tapasztalataim a fajkeveredés megítélése szempontjából is fontosak, mert kétségtelen bizonyítékai annak, hogy *a félvérnemzedék ellentétes tulajdonságok hordozója*, úgyhogy a harmonikus külső alatt belső ellentétek lappangnak, amelyek vagy a házaseslet, vagy a belőle származó utódok megnontói lehetnek.

Láttuk, hogy a vércsoportok becses útmutatók a faj megállapítására nézve, de értékük még becsesebbé válik, ha a vérátömlesztés (*transfusio*) tapasztalatait a fogamzás (*conceptio*) biológiai folyamatára is kiterjesztjük.

Ismeretes, hogy amilyen gyönyörű eredményeket érhetünk el, ha a vérátömlesztésre rászoruló egyén ereibe azonos, vagy vele rokon vért eresztünk be, de éppoly nagy veszedelemnek tesszük ki a beteget, ha neki idegen, tehát ellenséges vért ömlesztünk beléje.

Mert *a szervezet védekezik az idegen vér ellen*, még pedig olyképpen, hogy vérsavója egyrészt összecsomósítja, másrészt feloldja az idegen vörsejteket, ami azonban veszedelmes folyamat, mert a vércsomók (az *isohaemagglutinatio*) trombosisokat okozhatnak, a vörsejtek feloldása (*haemolysis*) következtében pedig idegen faji fehérje szabadul ki, mely mérgező hatású a vérbefogadó egyén szervezetére.⁴

Ilyen körülmények közt nyilvánvaló, hogy átömlesztésre a saját csoportbeli vér a legalkalmasabb, ilyenek hiányában azonban az a szabály, hogy *csak olyan vért szabad átömlesztetni, melynek vörsejtjeit a befogadó egyén vére sem össze nem csomósítja, sem föl nem oldja*.

Ennek az elvnek megfelelően alakult ki a gyakorlatban az az eljárás, melynek értelmében a IV. csoport, mint univerzális véradományozó

vére bármely csoportba beömleszthető, az I. pedig, univerzális vérbefogadó, bármely csoport vérét fölvehető Beömleszthető továbbá a II., nemkülönben a III. vércsoport vére az I-be, de sem a II. a III-ba és a IV-be, sem a III. a II-be és a IV-be, sem végül az I valamely más csoportba.

Ebből az is kitűnik, hogy azokat a változásokat, melyeket a befogadó vörsejtjei a véradohányzó vérsavója által szenvednek, a gyakorlatban nem vesszük tekintetbe, mert a véradohányzó vérsavója önmagában oly csekély s a vérbefogadó vérsavója által annyira felhígul, hogy hatókiépességét nem fejtheti ki.

A helyes vératömlesztés üdvös eredményéről számos klinikai tapasztalat tanúskodik, azonban az irodalom számos halálos kimenetelű esetről is megemlékszik, mely a vércsoport téves megállapítása folytán következett be. Fölötte tanulságos egy a rochesteri Mayo-klinikán 1919-ben előfordult eset, amelyben a beteget a II. vércsoportba tartozónak határozták meg, de kétszer is hiába próbáltak belé II. csoportbeli vért ömlesztetni, mert a beállott súlyos tünetek miatt mindig abba kellett hagyni a műveletet. Az újabb vizsgálat

azután kiderítette, hogy a beteg voltaiképpen a III. vércsoportba tartozik s erre III. csoportbeli vért kapott, amelyet pompásan tűrt?

Az idegen és a rokon vér élettani nagy különbözőségére érdekes fényt vetnek. *Baldwin* és néhány amerikai bűvár ama megfigyelései, hogy a homoioplasztikus átültetéseit csak akkor sikeresek, ha az adományozó és a befogadó ugyanegy vércsoportba tartozik, vagy ha a befogadó az I, az adományozó pedig a IV. vércsoport tagja.⁸

Legyen bár az átültetett szövetrészt bőrdarab, vagy valamely más szerv, a benne rejlő hajszálérhálózatnál fogva ugyanaz a biochemiai szabály vonatkozik rá, mint az átömlesztett vérre, mert találoan mondja *Breitner*,¹ hogy az élettanilag helyes vérátömlesztés tulajdonképpen nem egyéb, mint „a legjobb feltételeik mellett végrehajtott homoioplasztikus transplantatio“.

Ha mindezeket az észleleteket kiegészítjük *Happ* és *Kirihara* ama tapasztalataival, hogy az anyalejben s a test más nedveiben is ugyanazok az isoagglutininok foglaltatnak, mint amelyek a vérben vannak⁸ s emellett beigazoltunk tekintjük, hogy az emberi csirasejt, ha nem is teljesen azo-

nos, de legalább is nagyon hasonló faji fehérjéből áll, mint a véresejt, vagy a testet alkotó szövetek bármely más sejtje, akkor nem kételkedhetünk abban, hogy az idegen és a rokon vér elvének a fogamzás (*conceptio*) esetében is érvényesülnie kell s *az emberi magzatot is olyan ültetvénynek (implantatumnak) kell tekintenünk, mely csak az anya és a gyermek azonos, vagy rokonvérűsége esetén fog harmonikus fejlődésnek indulni.*

Igaz, hogy a fogamzásnál összeolvadó két csírasejtnek a magvában még nincs vér, de a génekben már ott rejlenek mindazok a biochemiai és foranatív energiák, amelyek emanációi a magzat vérképző szerveit létre fogják hozni. Közelfekvő tehát a gondolat, hogy ha az élettanilag össze nem illő vér súlyos válságokat okoz, akkor a szülők idegenvérűsége a magzatot is hasonló válságok elé állíthatja.

Ilyen gondolatokkal már több bűvár (*Mac Quarrie, Ottenberg Gruhzt, Williams-Pilman*) foglalkozott, *Schneider* bázeli orvos pedig klinikai megfigyelésekkel igazolta azok helyességét, amikor megállapította,⁹ hogy az eklampsia hét esetében az anya és a gyermek más-más vércso-

porthoz tartozott, elleniben 116 esetben, amikor az anya és a gyermek vére azonos volt, pathológus tünetek sem az anyán, sem a gyermekén nem jelentkeztek.

Ezek a tapasztalaitok világosan kijelölik a teendőket. A társadalomnak és az államban lakóknak arra kell törekednie, hogy az olyan vérbeli összeköttetés, mely az anya és a gyermek életét veszélyezteti, lehetetlenné tétessék. *Meg kell akadályozni, hogy az anya és gyermeke között vérbeli ellentét lehessen, vagyis az olyan házasságokat, amelyek ilyen lehetőség forrásaivá válhatnak, nem kell megengedni!*

Én már régóta tépelődöm ilyen, gondolatokkal s dékáni megnyitó beszédemben már kilenc évvel ezelőtt kifejtettem azokat az alapelveket, amelyek szerint ezt a fajvédelmi szempontból fölülte fontos kérdést megoldhatónak vélem¹⁰

A dolog természete szerint abból az élettani adottságból kell kiindulnunk, hogy mivel a fogamzáskor a hím csirasejt (a spermium) hatol be a petesejtbe, a férfit véradohányozónak, a nőt pedig vénbefogadónak kell tekinteni s a szülőkre a vérátömlesztés szabályait kell alkalmazni.

Ennek alapján *élettanilag leghelyesebb* az olyan házasság, amelyben a házastársaik ugyanegy vércsoporthoz tartoznak, de az olyan házasság is *megengedhető*, amelyben:

IV. csoportbeli férfi I., II. vagy III. csoportbeli nővel, továbbá

II. csoportbeli férfi I. csoportbeli nővel és végül

III. csoportbeli férfi I. csoportbeli nővel lép házasságira.

Ellenben *nem volna szabad megengedni*, hogy:

I. csoportbeli férfi II., III., vagy IV. csoportbeli nővel, továbbá

II. csoportbeli férfi III. vagy IV. csoportbeli nővel és végül

III. csoportbeli férfi II. vagy IV. csoportbeli nővel kössön házasságit.

Ez volna az a *házassági szabály*, melyet a vélcsoportok kémiai struktúrája alapján helyesnek tartok, ámbar megengedem, hogy vannak körülmények, amelyek e szabály föltétien érvényesége ellen szólnak.

Elsősorban is tekintettel kell lennünk az örökléstani viszonyokra, amelyek *Dungern* és *Hirschfeld* alapvető tanulmánya szerint¹¹ ekként alakulnak: „A II., valamint a III. iriochemiai vérstruktúra csak akkor jelenik meg a gyermekben, ha a szülők valamelyikénél megvolt. Ha bizonyos vérstruktúra mind a két szülőnek sajátja, akkor azt rendszerint valamennyi gyermek öröklí. Ha csak az apának, vagy csak az anyának van bizonyos vérstruktúrája, akkor az többnyire csak a gyermekek egy részére származik át, ha pedig bizonyos vérstruktúra egyik szülőnél sincs meg, akkor az sohasem jelentkíezhetik a gyermekeken“.

Ez a vércsoportok szokásos jelzése szerint annyit tesz, hogy ha az apa, vagy az anya a II., III., vagy az I. vércsoportoz tartozik, akkor az illető vércsoport át is származhatik a gyermekekre, meg nem is, de ha mind a két szülő a IV. vércsoportba tartozik, akkor valamennyi gyermeknek is ugyanebbe kell tartoznia.

A további tapasztalatokból kiderült, hogy a II. és III. vérstruktúra egymástól függetlenül a *Mendel-féle* örökléstörvény szerint *átütően* (do-

minanciával) öröklődik, ami az én adataimból kitűnően a gyakorlatban úgy értendő, hogy a *II. vagy III-as vércsoport a IV. vagy I-el szemben rendszerint domináns*. PL ha az anya a III., az apa a IV. vércsoportba tartozik, akkor a *gyermek ritka kivétellel az anya vérstruktúráját fogja örökölni*, aminek élettani magyarázata — szerintem — az, hogy *a IV. vércsoport annyira kevert, hogy nem tud érvényre jutni*, vagyis recesszív marad?³ Világos tehát, hogy ha a két szülő *ellentétes* vércsoportba tartozik s a gyermek anyja bérstruktúráját örökli, akkor a graviditásnak és a szülésnek harmonikusan kell lefolynia s derék, jól sikerült gyermekekre van kilátás, ellenben ha a gyermek apjának *ellentétes* vénstruktúráját örökli, *akkor az anya vérbeli ellenséget hordoz méhében* s vagy a gyermek vére támadja meg az anya, vagy az anya vére a gyermek szervezetét. Ilyenkor agglutinációk támadhatnak, amelyek úgy az anya, mint a gyermek életét veszélyeztető vénnérgezést (*toxaemia, eklampsia* stb.) okozhatnak.

A fentebb előadottakból kiviláglik, hogy mindezeknek a veszedelmeknek nem kell kikerülhetetlenül bekövetkezniük, annál kevésbbé, mert

a magzat vérkeringése teljesen önálló, mindamellett kétségtelen, hogy a magzat s az anya vére hatással van egymásra, mely hatás intenzitása a placínta átteresztő képességétől s ez viszont — mint *Hirschfeld* és *Zborowski* észleletéből ki-
derült — a vércsoporttól függ?’

Fejtegetéseinkből tehát az a végső eredmény szűrődik le, hogy *a szülők ellentétes vérstruktúrája súlyos, sőt végzetes bonyodalmakat idézhet elő*, amelyek azonban könnyen elkerülhetők, ha az én házassági szabályomat követjük s elejét vesszük annak, hogy idegenvérű egyének házasságot köthessenek.

Szerintem ez nagyon egyszerű és biztos eljárás mindenképpen megérdemelné, hogy az emberiség jóvolta érdekében a fajnemesítés kódexébe iktattassék, mert egyetemes kihatású és sok tekintetben pótolja a természetes kiválogatódásnak a civilizált társadalomban már veszendőbe ment törvényét.

Az én házassági szabályom sokkal általánosabb kihatású, mint az amerikai, vagy a német szterilizációs törvény, mert ez utóbbi csak az emberiség kis részének kiselejtezését, jelesen

az elmebetegek, gyöngelméjűek, bűnözők s az örökletes betegségekkel terhelték szaporodásának meggátlását célozza, holott az én szabályom az egész emberiség megnevesedését szolgálja, mert az összeillő csiraplazma továbbtenyésztése révén egy szervezetében tökéletes s a legnagyobb teljesítményre képes emberiség kifejlődésére vezet.

Én e házassági szabály üdvös kihatásáról teljesen meg vagyok győződve. Egyetemi tanári gyakorlatomban alkalmam volt sok száz férfi és nőhallgatóm vérét megvizsgálhatni s gyakran előfordult, hogy egymás iránt vonzalommal viselhető párocskákra ráadhattam a fajbiológiai áldást. Úgy tudom, hogy az ilyen házasságok mindig boldogok voltak, azonban, ha általam nem javasolt házasságok jöttek létre, az ilyenek sok szenvedéssel jártak s végtére is válással végződtek.

Az én nézeteim szerint tehát az államnak kötelessége volna *a házasulandók kötelező vérvizsgálatát elrendelni*, hogy az össze nem illő vérűek egy egész életre szóló tragikus gyötrelmé-től megmenekülhessenek, a társadalom pedig selejtes korcsok seregétől szabadulhasson. Kény-

szeri természetesen nem lehetne alkalmazni, de bizonyára a legtöbb esetben már a kellőképpen megmagyarázott tanács is megtenné hatását.

Ezek után még egy nagyon fontos szempont bekapcsolása válik szükségessé, mert csak fél-munkát végeznénk, ha a vér struktúrájának a kérdését nem 'világítanék meg a fajtság szempontjából is.

VÉR ÉS FAJ.

A dolgok velejébe nem látó, vagy a faji kérdések iránt érzéketlen ember azt hihetne, hogy az azonos- vagy rokonvérűség megállapítása minden faji szempontot fölöslegessé tesz, ami azonban nagy tévedés, mert *a harmonikus vérkeveredés csak egy-egy fajta keretén belül válhatik áldásossá.*

Az egyes emberfajták évezredes elkülönültsége nemcsak nagyon kirívó, mondhatnám kézzelfogható szervezeti különbségeket, hanem olyan finom, észre sem vehető eltéréseket is létrehozott, amelyek léte kétségtelen, de lényegükbe eddig még nem sikerült bepillantnunk.

Ilyen imponderabldliák nyilvánulnak meg az egyes emberfajták ösztönszerű érzéseiben, rokon- vagy ellenszenvében, aminek oka bizonyára az eltérő szervezetek biochemiai összetételében, illetőleg fehérjevegyületeik finom különbségeiben rejlik.

A faji fehérjék tana ennek a századnak a nagy vívmánya, veleje pedig az, hogy a vérben s az egyes szervekben foglalt fehérje osztályról — osztályra, rendről-rendre s végül fajról-fajra — mindinkább csökkenő mértékben — különböző, úgyhogy pl. az egyes állatfajok vérsavója, vagy izomfehérje különböző csapadékot ad.

A faji fehérjék különbözőségét nem chemiai, hanem biológiai módszerekkel, az immunitáskutatás folyamán állapították meg, mindazonáltal a fehérjetestek különlegességét szigorúan chemiai értelemben csakis akként magyarázhatjuk, hogy *molekuláris szerkezetük különböző.*

A fehérjemolekulában foglalt atóмок lánco-lalos összekapcsolásának beláthatatlan sokasága mellett rendkívül sok hasonló fehérje keletkezhetik. Így *Abderhalden* kiszámította,¹⁴ hogy ha valamely fehérjemolekula csak húsz építőköből van összetéve, az izomér vegyületek száma, melyek csak az építőkövek egymásutánja tekintetében különböznek, kerekén harmadféltrillió s ehhez járul még a magukban az építőkövekben foglalt izomériák sorozata. Minthogy az élő fajok száma a földön kerek félmillió, semmi akadály

sincs annak, hogy *minden fajnak, sőt a fajok minden szervének meglegyen a maga különleges jehérjevegyülete.*

Ezen az alapon elindulva természetesnek fogjuk találni, hogy a vérsavó rekáción kívül még olyan rejtettebb faji különbségeket is tekintetbe kell vennünk, amelyek a külső megjelenésfoi mák létrehozásában szerepelnek.

E téren ugyan még nagy sötétségben, tapogatózunk, azonban *Keith*, a jeles angol fiziológus és eugenikus óriási jelentőséget tulajdonít az endokrin mirigyek faji szerepének s tőle ered az az elmélet, hogy a zárt mirigyek hormonjai irányítják a faji bélyegek kialakulását.

Szerinte az európai fehérbőrű fajták az agyfűggelék (*gl. hypophysis*), a mongol fajták a pajzsmirigy (*gl. thyreoidea*), a néger fajták pedig a mellékvese (*gl. suprarenalis*) hormonjának specifikus működésétől függnék,¹⁶ amiből önként következik, hogy a specifikus hormonoknak nemcsak a külső bélyegekre, hanem a csíraplazma örökítő elemeire is befolyással kell lenniök.

Így azután megérhető, hogy minden emberfajta egy önmagában zárt élettani egység, amely

egyéniségének sérelme nélkül csak az azonos vagy rokon vér és az azonos vagy rokon csírsejtek invázióját tűrheti el, ellenben minden idegen fehérje felvétele válságos bonyodalmakat okozhat.

Ennek igazságát nagyon meggyőzően bizonyítják a fajkeveredés mai nap már eléggé ismeretes törvényszerűségei, amelyekkel minden fajt szerető embernek tisztában kellene lennie.

Rége óta minden fajkeveredést ártalmasnak tartottak, így *Gobineau*, *Chamberlain*, *Lapouge*, *Hüit*, *Woltmann*, *Périer*, *Nina-Rodriguez* és *Din-raeli*, a társadalom romlását s a népek és nemzetek elpusztulását, sőt az egész emberiség bekövetkezendő kihalását a gondatlan vérkeveredés rovására írják, ellenben a nemzetközi doktrínán irányú újabbkori apostolai, pl. *Coudenhove-Kalergi*, a bécsi Páneurópa-gróf, a korlátlan vérkeveredésben látják a nemzetek felvirulásának, sőt az egész emberiség megújulásának forrását.

Mai nap már tudjuk, hogy a maga szélsőséges formájában mind a két álláspont helytelen, mert az örökléstanai tapasztalatok azt bizonyítják,

hogy az élettanilag helyes vérkeveredés nem kifogásolható.

Tudjuk továbbá, hogy ha valamely nemzet vagy népcsoport földrajzi zárközöttségében, vagy intézményeinek következtében szigorú beltenyésztést űz, ezáltal ugyan nagyfokú faji egyöntetűségre tesz szert s nagyon értékes faji tulajdonságok szilárdulnak meg benne, azonban örökítő állományában aranyira megmerevedik, hogy — miként azt az északnyugati Németország és a régi Lakedaemonia lakóinál tapasztalták — minden kiválóbb szellemi alkotásra képtelenné válik.¹⁸

Az emberi kultúra legmagasabb alkotásait tehát nem a tisztafajú, szigorú beltenyésztést űző népek hozták létre, mert ehhez más, értékes elemek hozzákeveredése szükséges, aminek gyakorlati kivitele azonban kétélű fegyver.

Reibmayr, Fischer, Sommer, Lenz, Kretschmer, Stoddard, Lundborg és más jeles eugenikusok megállapításaira támaszkodva mondhatjuk, hogy ilyen esetekben nagyon jó hatású a *vérfel-frissítés*, de csak akkor, ha a kereszteződő fajtak testi és lelki tekintetben nem állnak távol egy-

mástól, továbbá, ha a kereszteződés csak rövid ideig tart s ha utána hosszabb nyugalmi időszak következik és a kereszteződő fajták nem használnak el teljesen, hanem a fajtiszta tulajdonságok megőrzésére egy-egy érintetlen törzs marad vissza.¹⁷

Ilyenkor a két kereszteződő s egyformán értékes fajta egyirányú tulajdonságai harmonikusan egyesülnek s *az értékes tulajdonságok meghatványozódva fejlődnek ki, ellenben*, ha a kereszteződő fajták anthropológiailag távol állnak egymástól, akkor örökítő állományuk annyira ellentétes, hogy annak elemei az egyesüléskor nemcsak elrendeződésükben, hanem biochemiai struktúrájukban is összezavarodnak, évezredes fejlődés folyamán megállandósult egyensúlyuk felbomlik s az addigi értékes tulajdonságok veszendőbe mennek.

Ennek következtében az egymástól távol álló fajták kereszteződésleéből *diszharmonikus korcsok jönnek létre*, akikben két össze nem illő fehérje-és hormonrendszer, voltaképpen tehát *két különböző lény van egy testbe erőszakolva*. Így jönnek létre azok a félszeg lények, amelyek a harmonikus

fajtáik között mindig talányos életet élnek s mint különösen a kikötővárosok söpredéke, Amerika és India félvérei s a legutóbbi kommunista forradalmak felidézői bizonyítják, örök veszedelmei önmaguknak és az egész emberiségnek.

Világos tehát, hogy az én házassági szabályom csak megfelelő faji szelekcióval lehet üdvös hatású, azonban, ha ebben a kérdésben tisztán akarunk látni, nem szabad a nagy általánosságok keretében maradnunk, hanem az egyes fajelemek kombinációinak tüzetes vizsgálatába kell bocsátkoznunk. Nem elég pl. azt mondani, hogy a magyar-német kereszteződés káros, mert valamint a magyar, úgy a német is nagyon sokféle, úgy-hogy nagyon jó és nagyon rossz magyar-német keveredés lehetséges, miért is csak nagyjában lehet bizonyos irányelveket felállítani s minden esetet külön fajbiológiai tanulmány tárgyává kell tenni.

Mínt hogy a faji szelekció a legnehezebb feladatok egyike, két évvel ezelőtt egy kis útmutatást dolgoztam ki,¹⁸ melyben az egyes fajelemek kombinációinak mérlegelése alapján iparkodtam *a fajkeveredés szabályait* megállapítani. Hangsúlyo-

zom azonban, hogy itt csak alapvető kísérletről van szó, melynek még át kell esnie az ellenőrzés tisztító tüzén, hogy megbízható zsinórmértékül szolgálhasson.

Elméleti megfontolásaim s eddigi tapasztalataim alapján úgy vélem, hogy a magyar fajta két árnyalata, jelesen az ugoros (keletbalti) és törökös (turáni) magyarság Középeurópa valamennyi rövidfejű fajtájával, tehát a keletbalti (ugor), az alpesi és a dinári fajtával harmonikusan keveredhetik, ellenben a hosszúfejű északi, fali és földközi fajtával való kereszteződés sem anthropológiai, sem szerológiai tekintetben nem kívánatos.

Kissé közelebbről meghatározva azt mondhatjuk, hogy a magyar fajta mindkét árnyalata előnyösen, vagy legalább elfogadhatóan kereszteződhetik alpesi vagy dinári fajtájú németekkel, keletbalti fajtájú tótokkal, lengyelekkel, ruténekkal s az összes finn-ugor népekkel, valamint dinári fajtájú horvátokkal és rácokkal, elleniben az észki fajtájú németekkel és szlávokkal s a mediterrán fajtájú olaszokkal és oláhokkal való keveredés mindenképpen helytelen.

Állításaim részletes megokolását mellőzve, csak arra a tapasztalatra hivatkozom, hogy *Ver-schuer* legutóbbi adatai szerint¹⁹ Németországban 35.000 csípőízületi ficammal született nyomorék van, ami pedig, mint a svéd és lapp kereszteződés bizonyítja,²⁰ hosszúfejű északi és kerekfejű mongoloid fajták keveredésére vezethető vissza.

Éppoly kevésbé kívánatos a magyarságnak a zsidó fajtaival való keveredése, még pedig nem gyűlölet okából, hanem nagyon súlyos és elháríthatatlan élettudományi akadályok, illetőleg következmények miatt.

Ismeretes, hogy a zsidó fajta örökléstani értelemben sokszoros korcsnak, polyhybridnek felel meg, mely a benne rejlő szemita, hethita és néger vérelemekén kívül még az illető gazdanépek vérének is befogadta, amelyeknek körében hosszabb idő óta tartózkodik.

A zsidó fajta fővérelemei más fajtákban vagy egyáltalán nem, vagy más kombinációban foglaltatnak, mely okból *a zsidó fajta Észak- és Közép-Európa valamennyi népének idegen s ennél fogva vérbeli összeköttetésre alkalmatlan. Az ilyen há-*

zasságokból mindig csak diszharmonikus korcsok születhetnek, akik a *Mendel-féle* örökléstörvénynek megfelelően vagy szemita- (beduin-), vagy armenoid-, vagy néger-jellegűek a mint ilyenek, a magyar fajta megrentői.

Ellenben a zsidók nagyon jól sikerült korcsokat hozhatnak létre a Földközi-tenger partvidékén elterjedt mediterrán fajta valamennyi népével, amilyenek a portugálok, délfranciák, spanyolok, délolaszok, mórok, tuaregek, kabilok, zuávok, berberek, felláhk stb., aminek az a magyarázata, hogy a szemita (orientáli) fajta közös gyökérből eredő ikerfajtája a földközinek, tehát elsőrendű rokonvér, miért is nagyon elhihetjük *Luschan Félixnek*, a berlini egyetem néhai anithropológusának azt az állítását, hogy „a délolaszországi zsidók már csaknem tisztavérű olaszok.“²¹

A magyarságnak nagy szerencséje volna, ha szellemében ugyanezt lehetne mondani a magyar-zsidó kereszteződésről, mert akkor megszűnnék a zsidó veszedelem s egyesült erővel küzdhetnének nagy nemzeti céljainkért. Sajnos, hogy ez az óhaj a vér törvényeinél fogva mindig csak hiú ábránd marad, mert a zsidó még évszázados keveredés

után is mindig *idegen ék marad a magyar nemzet testében.*

Mindenesetre nagyon helyes élettudományi belátással mondta 'Prof. *Eduard Ganz*:²² „Taufe und sokar Kreuzung nützen gar nichts. Wir bleiben auch in der hundertsten Generation Juden, wie vor 3000 Jahren. Wir verlieren den Geruch unserer Rasse (foetor judaicus) nicht, auch in *zehnfacher* Kreuzung,; und bei jeglicher Verbindung mit jeglichem Weihe ist unsere Rasse dominierend: es werden junge Juden daraus 1“

Erről, a rövidlátó magyarok által propagált „fajnemesítési“ módszerről tehát véglegesen le kell mondanunk, azonban annál nagyobb odaadással szentelhetjük magunkat a faj igazi megvédését és megnemesítését szolgáló ama feladatoknak, amelyek élettanilag helyesek s azért meg is valósi tandók.

Ilyen kifogástalan módszert mutattam be az én *faji szelekcióval egybekötött házassági szabályomban*, amelynek körültekintő alkalmazása valóban üdvére válnék a magyarságnak, mert a rokonvérii egyedek összeházasodása következtében — néhány nemzedék elmúltával — egy egy-

séges szervezetében megtisztult és fajában megerősödött, a sors mostohaságával dacoló, minden nemes iránt fogékony, szilárd jellemű és fajhű nemzet köré fonódhatnak a Kárpátok koszorúja!

Meg vagyok győződve, hogy az én módszerem kitűnően pótolhatja a civilizált társadalomban már veszendőbe ment természetes kiválogatódást s egyúttal szerves folytatása és betetőzése lehetne az amerikai s a német szterilizációs törvénynek is, mert a kívánatos, egyirányú vagy legalább is rokon tulajdonságok halmozódása révén kiváló örökítésű törzsek (luxurációk) keletkezhetnek, ellenben a helytelen összeköttetést kísérő silányságok (pauperációk) a minimumra csökkentetnek.

önként érthető, hogy az általam javasolt módszer sikere még sok egyéb tényezőtől függ, amilyen pl.:

- a fajbiológiai műveltség elterjesztése,
 - az iskoláztatás idejének megrövidítése,
 - a korai házasságkötés elősegítése,
 - a nő kizárása a férfierőt igénylő pályákról,
 - a szegénysorsúak házassági segélyezése,
 - a többgyermekű családok állami segélyezése
- s adójuk csökkentése,

agglegényadó bevezetése,
 a nőtlen és családos alkalmazottak javadal-
 mazásának arányosítása,
 a földműves munkásság földhöz juttatása,
 a mammutbirtokok és mammutjövedelmek
 megszüntetése,
 a falvak egészségügyi rendezése,
 a közvetítő kereskedelem s a kartelek meg-
 szüntetése,
 a coeliibátus eltörlése,
 a magyar-zsidó házasságok betiltása stb,
 stb.

Az itt megpendített kellékekről behatón nyi-
 latkoztam egy korábbi dolgozatomban;¹⁸ itt csak
 a fajápolás élettani lehetőségeit óhajtottam meg-
 világitani s boldog volnék, ha szerény javaslatom-
 nak sikerült volna az illetékes körökben barátokat
 szereznie.

A MAGYARSÁG FAJKÉPÉN'EK KIALAKULÁSA.

Külföldi ellenségeink gonoszságból, egyes hazánkfiái pedig tájékoztatlanságból azt hirdetik, hogy magyar fajról mai nap már szó sem lehet, mert az évezredek keveredése következtében, a magyarság már teljesen elvesztette ősi bélyegeit. *Vámbéry Ármin* szerint „a mai magyarok a világ elképzelhető legtarkább népkeveréke, amelyben az árja elemek beolvasztása után többé egy csepp ural-altáji vér sem maradt“,²³ egy mai történírónk pedig azt mondja, hogy „a mai magyarság úgy, mint közvetlen elődjei is, fajilag atomizált, meghatározhatatlan egyéniség“.²⁴

Szerencsére ezt a „történeti igazságot“ nem kell túlságosan komolyan vennünk, mert a faji kérdés megítélésében nem az a fontos, ami a történeti eseményekből több-kevesebb valószínűséggel *kikövetkeztethető*, hanem ami a különböző fajták kereszteződési törvényéből matematikai kényszerűséggel *következik!*

Ezen az alapon pedig ahhoz az élettani igazsághoz jutunk el, hogy ámbár a mai magyarság már nem lehet olyan, mint amilyen a honfoglalás korában volt, még mindig nagyon távol van attól, hogy „atomizált, meghatározhatatlan egyéniség“ legyen.

Minderre kellő fényt derítenek a keresztesződés örökléstani törvényei, amelyek arról tanúskodnak, hogy a sokféle keverék egyén mellett *a hazában és azon kívül még mindig nagy számmal vannak tisztafajú magyarok*, akiknek ivadécai ezután is fenn fogják tartani a magyar fajiságot.

*

A magyar nemzet csíráját abban az egységes ugor birodalomban kell keresnünk, amely mintegy 2500 évvel Kr. e. a mai Oroszországi közepén, a Dnyeper és a Duna forrásvidéke s az Uralhegység nyugati lejtője között terült el.

E nagy birodalom egyes törzsei az egységes ugor fajhoz tartoztak s az akkor még egységes ugor nyelvet beszélték és csak amikor a keletről benyomult bolgár-törökök a birodalmat kettészelve, lakosainak egy részét északra, másik részét

pedig délre szorították, csákókkor *indult meg a népi szétkülönülés.*

A más és más természeti viszonyok közé került ugor törzsek szétkülönülése természetesen a faji bélyegek és a nyelv néminemű módosulásával járt, azonban az alaptulajdonságok érintetlenül maradtak s az azonos eredet világosan kitűnik aljból a primitív szókincsből is, melynek szavai a természeti jelenségekre, az időbeosztásra, a testrészekre s az állatokra és a növényekre vonatkoznak.

Az alábbi szemelvény az egyjelentésű *magyar, vogul, osztyák, zürjén, votyák, cseremis, mordvin, lapp* és *finn* kifejezések — hogy úgy mondjam — vérrokonságának a bizonyítéka.

Ugor népek	kéz	szem	vér	tél	hat	fon
magyar	kéz	szem	vér	tél	hat	fon
vogul	két	sém	vür	tél	kát	pun
osztyák	két	sem	ner	tál	kút	pon
zürjén	ki	^{SMI}	vir	tol	kvait	pan
votyák	ki	sin	vir	tol	kvat	puni
cseremis	kit	sinze	vür	tál	kút	pun
mordvin	tód	selme	var	lala	koto	pona
lapp	gietta	tsaJbmi	varra	dalve	gutta	tadne
finn	kézi	siimé	veri	talvi	kunsi	punoa

Az ugor népek mai nap óriási területen vannak szétszórva. A skandináv félsziget jegestengeri partjától az ázsiai Oh folyóig, délidé a Duna torkolatáig s a Volga könyökéig mindenütt élnek e fajta hordozói, akiket *Sirelius szerint*²⁶ ekként lehet megkülönböztetni:

I. Kelettengeri finnek.

Finnek	2.754.229 lélek,
Karéba iák	220.400 lélek,
Pepszek	25.820 lélek,
Vótok	1 000 lélek,
Észtek	969.776 tólek,
Lívek	1.500 lélek,

II. Lappok.

Finnországban és a Skandináv félszigeten . . .	29.600 lélek,
--	---------------

III. Volgái népek.

Mordvinok	1.500.000 lélek.
Cseremiszek	413.000 lélek,

IV. Permi népek.

Votyákok	460.000 lélek,
Zürjének.....	302.000 lélek.

V. Ugor népek.

Magyarok	8,892.300	lélek,
Vogulok	4.886	lélek,
Oszttyákok	18.000	lélek.

vagyis összesen 15,598.490 lélek.

Sajátságos, hogy a nyelvileg egymáshoz legközelebb álló magyarok és az Ob folyó mellékén lakó vogulok és oszttyákok az elterjedési terület két végpontjára kerültek, mit úgy is lehet magyarázni, hogy — mint *Németh Gyula* hiszi — valamikor a magyarok is az Ob mellékién tanyáztak s az ottani tágas pusztákon fejlődtek lovas néppé,²⁶ én azonban sokkal valószínűbbnek tartom, hogy a bolgárok a magyarokat mindjárt kezdetben délre szorították, ahol törökös népekkel voltak körülzárva és idők folyamán nagy mértékben ellörökösödtek. Ez már csak azért is valószínűbb, mert ha a magyarok valóban az Ob-melléki lapályon lettek volna lovas néppé, azt kellene kérdeznünk, hogy akkor miért *nem lettek* azzá a vogiulok s az oszttyákok, akik ott is egyszerű halász-vadász nép maradtak.

Mielőtt a délre szorult ugorágnak további

sorsát követelők, iktassuk ide az egységes *ugor fajta anthropológiai képét*, melynek legfontosabb vonásai a következők:

Termete középmagas, vaskos és nehézkes: a férfi átlagos testmagassága 163 cm. Bőre fehér, de szürkés árnyalatú. Koponyája mérsékelten rövid. Arca alacsony és széles; alsó álkapcsa vas-kos, nehéz. Orrtöve széles, lapos; orrháta ho morúan ívelt s az orr csúcsa széles. Szem- és fog-állása kissé rézsútos. Haja ritkás, egyenesszálú, durva, hamvasszőke színű: a férfi szakála vilá-gosabb és bajusza még világosabb, csaknem szalmsárga. Szeme világos kékes- vagy zöldes-szürke.

Az ugor-fajta őshazája a Moszkva s az Ural között elterülő rónaság, vagy, ha a jégkorszak viszonyaira gondolunk: a Fekete tengertől északra a jéghaitárígi terjedő terület.

E fajba történelemelőtti idejéből nincsenek adataink, azonban nem kétséges, hogy sötétszínű testvérfajával, vagyis az *alpesi fajtával* együtt, fejlődéstörténeti összefüggésben áll Belső-Ázsia alacsony termetű, rövidfejű és szélesarcú *mon-goljaival*, amely kapcsolat azonban csak úgy ér-

tendő, hogy *a mongol fajtával együtt közös gyökérből eredt, anélkül, hogy valaha igazi mongol lett volna.*

Ez az oka, hogy azok a kiváló mongol bélyegek, amelyek a mongol fajú egyéneken kiteljesedve találhatóak, a mongoloid ugor és alpesi fajtán vagy aránytalanul ritkábban, vagy nem oly tökéletességben fordulnak elő. A mongol fajt jellemző mongolfolt, mongolredő és a kettéosztott járatmcsont a mongoloid fajtákon is feltalálható, azonban a mongolredő gyakran csak *epicanthus* formájában van meg.

A két mongoloid, jelesen az ugor és az alpesi fajta eredetileg egyforma *sötétszínű* lehetett és az alpesi e színt mai napig is megőrizte, azonban az északibb tájakra vándorolt ugor fajta bizonyos kiválogatódási folyamat következtében *meghalavdnyodott.*²²

Az ugor fajtához a fentebb elősorolt népeken kívül az északi szlávok egy része is hozzátartozik, aminek az a magyarázata, hogy a történelmi idők kezdetén az ugorok annyira összekeveredtek az akkori északi fajú szlávokkal, hogy a szláv nyelvet is felvették, utóbb azonban fajilag megtisz-

tultak, de a szláv nyelvet megtartották. Ilyenek a mai *nagyoroszok*, a *keleti lengyelek*, *ruthének* és *tótok*, akik tehát szlávnyelvű ugorok s mint ilyenek, a magyaroknak fajrokonai.

AZ ŐSMAGYAROK MŰVELTSÉGE.

Az ősmagyarok műveltségi állapotáról nagyon kevés bizonyosat mondhatunk, mert az egykorú írók (*Ibn Ruzsza, Gardizi, El-Bekri, Dzsajháni* és a tudós görög császár: *Konstatinos Porphyrogennetos*) feljegyzései nagyon hiányosak és sok tekintetben megbízhatatlanok.

Az archeológiai leletek is kevés útbaigazítást nyújtanak, azonban sokkal nagyobb számnak és megbízhatóbbak azok a műveltségtörténeti adatok, amelyeket a *nyelv* szolgáltat.

A magyar nyelv szókészletében különféle eredetű elemek vannak egymás mellett s ha ezeket — mondja *Szinnyi József** — a nyelvtudomány segítségével egymás fölé sorakozó rétegekké csoportosítjuk, ezek a rétegek a népnél részint ősműveltségét, részint műveltségbeli haladását tárják elénk.

Szinnyi József nyelvészeti palaeontológiának nevezi a nyelvűvértelnek ezt a szigorúan tennél

szettudományi módszerét, amelynek segítségével nemcsak egy nép műveltségének egész fejlődés-története, hanem még fájának származástana is megállapítható.

Ilyen vizsgálatokból derült ki, hogy az ugorok őshazájukban békében halászó-vadászó, de harcias szellemű, hadban vitéz, nyíllal harcoló lovas nomádok voltak, akik még a *vo,giul* oszttyáksággal való együttélésük idejében ismerték a *lovat, nyerget, féket, másodfü és harmadfü csikót, a nyilat, a tegzet, hadat* stb., amely szók a *vogul* nyelvben is azonos jelentésűek. A lovon kívül egyetlen háziállatjuk a kutya, meg a juh Sátrakban laktak, családi életet éltek s természet-imádók voltak. Ruházatukat — mpndja *Szinnyei József* — igen hosszú időn át csupán áUatok bőréből, kétségkívül csont- vagy fatúvel varrták. Lábbelijük valami bocskorféle volt, amelyet később török szóval *sarunak* neveztek.

Az állattenyésztést és a földművelést már az alsó Volga mellékén a bolgár-törököktől tanulták meg, mert a *bika, ökör, tinó, disznó, kos, kecske, gyapjú, sajt, búza, árpa, kender, alma, körte, szőlő, eke, sarló* stb. csupa török jövevényszó.

A bolgárokkal való érintkezésük folyamán ismerkedtek meg a ruházat díszesebb formáival s a fényűzés cikkeivel mert a *gyűrű, gyöngy, tükör, bársony, selyem* ismét török átvétel. Ugyancsak a bolgároktól tanulták meg a kereskedelemre, iparra és lakásrendezésre vonatkozó műszókat.²⁹

Ha nyelvtudósaink eme megállapítását kiegészítjük az egykorú görög és mohamedán írók feljegyzéseivel, akkor már meglehetősen tiszta képet alkothatunk magunknak a déli ugpr törzs viszontagságos történetéről.

Úgy tudjuk, hogy a magyarok kezdetleges kultúrájú népe a Krisztus utáni első évezred második felében, körülbelül 465—800-ig a Kaukázus északnyugati vidékén az Azovi-tengertől keletre eső területen, pontosabban a Kubán alsó folyása és a Kercsi-szoros között elterülő tájakon lakott, ahol különböző bolgár-török népek befolyása alá került és lassanként *törökös szervezetű, magasabb kultúrájú néppé formálódott át.*

A magyarok ez idő alatt csaknem mindazoknak a török népeknek a nevét viselték, amelyek az V. században a Kubán vidékén uralkodtak s

amelyek szorosabb vagy lazább kapcsolatban álltak velük. Egymás után nevezték őket *hunoknak*, *onugoroknak*, *szabiroknak* és *tarkóknak*, míg végül a IX. században a *Magyar* törzs annyira megerősödött, hogy egy politikailag független törzsszövetség élére állhatott s erre azután rányomta a maga bélyegét.

Később a magyarok a velük szomszédos besenyők nyomása következtében a Don és Dnyeper közt elterülő *Lebédiába* költöztek, ahol 800-tól 889-ig laktak, de az oguzok által szorongatott besenyők újabb nyomására innen is kivándorolni kényszerültek. 889-ben tehát újból felkerekedtek s a Dnyeper és Szeret közére, *Etelközbe* vándoroltak be, ahonnan 896-ban nyomultak a mai Magyarországra.

A honfoglaló magyarok *Árpád* fejedelem hatalma alatt szövetségbe tömörült hét törzsből álltak, amelyhez nyolcadiknak a kazároktól elszakadt *kabarok* törzse csatlakozott. E törzsek azonban nem voltak egyenrangúak, amennyiben az állami szervezet megkívánta munkafelosztás az egyes törzsek adottságaihoz igazodott.

A *Megyer*, későbbi nevén *Magyar* törzs volt a vezértörzs s ehhez régebben a *Kürtgyarmat*, *Tarján*, *Jenő* és *Kér* nevű törzs, valamint a *Keszi* nevű törzstörredék csatlakozott, a *Kabar* és *Nyék* nevű törzsek pedig határvédő s a csatában elül, az élen harcoló törzsek voltak.

„Minthogy a törzsnév történeti emlék, amely a törzs származására, történeti kapcsolatára vet világot s mivel a fent elősorolt nevek a Magyar törzs nevén kívül mind török eredetűek, nem gondolhatunk mást, minthogy ezek a törzsek eredetileg maguk is törökök voltak.“

Eből pedig az tűnik ki, hogy a honfoglaló magyarság már eredetileg két anitropológiai fajtából, jelesen a *Magyar* vezértörzs álltati képviselt *ugor* és a többi hét törzshöz tartozó *turáni török* fajtából volt összetéve, azonban a IX. század körül önállóságra jutott ugor eredetű *Magyar* törzs is tartalmazott török elemeket, sőt szervezet és alakulási képesség tekintetében maga is törökké lett, aminek következtében a honfoglaló magyarság külső képe szerint annyira; török jellegű, hogy az egykorú írók, például *Konstantinos Porphyrogenetos* görög császár is, egyszerűen

törököknek (lurkóknak) nevezik a magyarokat. Azonban a törökös külső alatt kétféle vér lüktetett, mert két anithropológiai fajta élt s nagyon fontos, hoigy ennek egymáshoz való viszonyáról helyes képet nyerjünk.

Elsőben is tudnunk kell, hogy a turáni fajta már nem európai, hanem határozottan ázsiai fajta, amely a középázsiai mongolságtól főleg abban különbözik, hogy kaukázusi, vagyis armenoid vért is tartalmaz s ennek következtében nagyon közel áll a kaukázusi fajtával rokon dinári fajtához.

A *turáni fajta* szintén rövidfejű, de magasabb és karcsúbb, mint az ugor fajta. Bőre olajbarna, szeme és haja feketebarna, koponyája magas, hátul lecsapott, állcsúcsa hátrahúzódott, orra pedig többnyire kiugró sasorr.

Ez a fajta Déloroszországban, a Káspi-tó keleti és északi kerületén s Turkesztánban van elterjedve és nyugaton mindenütt az ugor fajtával határos.

Minthogy a honfoglaló magyarságban egyesült ugor és turáni fajta közös politikai államot alkotott, nem élhetett idegenül, teljes elzárkózott-

ságban egymás mellett, hanem az emberi lét egymásrautaltságában többé-kevésbé egymáshoz kellett hasonulnia.

Az összeilleszkedés elsősorban is egy *közös nyelv* kialakulására vezetett, mégpedig akként, hogy a magyar nyelv — szellemének és szerkeze tőnek változatlan fenntartásával — sok száz török jövevényt szóval bővült, úgyhogy a török törzsek is könnyen elsajátíthatták, míg végül a török nyelv — a török vezetés és a török intéciók ellenére is — veszendőbe ment s az egész törökség megmagyarosodott.

Némely történetírónk azt hiszi, hogy ez a két elem teljes életközösségbe lépett egymással s teljesen összeolvadva alkotta a honfoglaló, egységes magyarságot,³¹ én azonban részben örökléstani okokból, részben az ugor és a turáni elem lényegesen elütő faji és társadalmi tulajdonságainál fogva, nem tudok hinni ez egybeolvadás lehetőségében.

Én e két fajta életközösséget inkább olyanak képzelem, mint amilyen például a felső-magyarországi birtokos nemesség és a tót köznép

között hosszú évszázadokon át fennállott, amikor is a magyar urak elsajátították a tót nyelvet s a tótságra ráoltották állami intézményeinket és társadalmi berendezkedésünket, de nem házasodtak vele össze.

Ez pedig így lehetett a honfoglaló magyarság életében is, mert a kiét fajelemet nem engedhette egymásba olvadni az uralaltáji vezérellem büszkesége, mely a létérdekek azonossága mellett sem tudta megszüntetni a distanciának azt a páthosját, mely az ugarságtól elkülönítette. Kisebbségi mértékű vérkeveredés mindenesetre történetelt a két fajelem közt, ez azonban már csak azért sem lehetett nagyobb jelentőségű, mert a keverékegyéneknek a következő nemzedéksoron önkéntelenül is vissza kellett fajtázniok.

Ennek megfontolásával azt kell hinnünk, hogy az ugor és a turáni fajelem nemcsak az őshazában, hanem mai hazánkban is jórészt eredeti tisztaságában élt egymás mellett s ha az utóbbi fajta ezeréves ittlétünk folyamán számarányban állandóan apadt, ami sajnos, tagadhatatlan, annak *nem a beolvadás, hanem a kiirtódós volt az oka,*

Mert a törzsrendszer s a későbbi rendi szervezet mellett a turáni fajú vezérréteg volt mindig a legnagyobb pusztulásnak kitéve. Háborúk, párbajok, a hatalomért való kíméletlen versengés, állandóan örölték ezt a réteget, a liberalizmus „áldásai“ s különösen a zsidó emancipáció óta pedig anyagi hatalmától, birtokaitól is megfosztva, valóban az enyészet szélére került.

Még nem veszett el teljesen, sőt okos rendszabályokkal még régi erejét is visszaszerezheti, de mindenképp tagadhatatlan, hogy mai nap a honfoglaló magyarság másik fajeleme, vagyis *az ugorfajú magyarság tetemes túlsúlyban van vele szemben*, aminek nemzeti kihatását csak akkor tudjuk kellőképpen megítélni, ha szemügyre vesszük az e kiét fajámyalat lelküidében megnyilatkozó különbségeket.

Nagy Géza, a mi korán elhunyt jeles ethnologusunk jellemzését⁸² követve, azt mondhatjuk, hogy „az alföldi magyarságnak egyik része könnyűvérű, mozgékony, hamar fellobbanó, mindenhez könnyen alkalmazkodó, vállalkozó szellemű, áldozattól, bármiféle kockázattól vissza nem riadó, ellenben a másik nehézkes, fontolgtató,

makacs, mozgásba nehezen hozható, a megszo-
kott rendtől nem tágitó, anyagi dolgokban szá-
mító, minden előtte bizonytalan kimenetelűnek
látszó vállalkozástól tartózkodó s a kevés biztos-
sal megelégedő.

Amattól indul ki történelmi életünk alatt
minden haladás, emez tartotta fenn a magyar-
ságot.

Akárhányszor megtörtént, hogy az elsőtől
megkezdett áramlat ebben a rétegzetben már el-
vesztette előbbi hevességét, mire az utóbbinál is
megindult a sokkal zajtalanabb formában jelent-
kező lassú, de biztos átalakulás. Ez a valódi
alapja a példabeszéddé vált magyar szalmatűz-
nek Nem volt azonban egyetlen egy olyan moz-
galom sem, ha csakugyan megfelelt a nemzet
szükségeinek, melynek gyors fellobbanása
alatt ne fogott volna szikrát az a másik, nehezebb
rétegzet is, mely, bár később, befejezte azt, amit
a másik megkezdett.

A viszonyok hol az egyik, hol a másik elem-
nek juttattak nagyobb szerepet s a köztük levő
ellentétes jellemvonások magyarálták meg törté-

nelmünk meglepő fordulatokban gazdag eseményeit.

Meddő volna bármelyiknél is keresni a magyar nemzeti jellem nagyobb eredetiségét. Múltunk egyformán szükségessé tette mindkét elem kifejlődését, de a fejlődés csak úgy indulhatott meg, ha magában a nemzettestben megvolt a magva mindegyiknek s ez nem lehetett más, mint az a különbség, ami már a történelem előtti időkben, a kezdetleges életviszonyok között is kifejlődött az ősmagyarság részint halászsáttal, részint vadászattal foglalkozó elemei között.

A későbbi időben csak a tartalom bővült a fejlettebb életviszonyok között, de a keret megmaradt. A halászokból lettek földművesek, a vadászokból pedig pásztorkodó nomádok, majd midőn a törökség előnyomulása miatt egyik legelőt a másik után vesztették el, hadi kalandokat kereső nyugtalan harcosok, kik még azután is, hogy elfoglalták Magyarországot, félszázadon keresztül végigkalandozták Európát. Ezekből képződött a magyar középnemességnek, amazokból pedig a magyar parasztságnak alaprétege.“

Ez az idézet klasszikus meglátása a történel-

mi tényeknek, azonban a belőlük levont következtetés a történelmi módszert általában jellemző hibában szenved, mert egész beállítása *nélkülözi az események legfőbb rugóját, tudniillik a faji princípiumot.*

Valójában itt nem egyszerű foglalkozásbeli hajlamokról és lehetőségekről, hanem a test és lélek mélyében rejlő faji különbségekről van szó, mert egy pillanatig sem kétséges, hogy az első, a könnyű vérű, hamar fellobbanó fajelem, mely a fejlődés első fokán vadászó, majd pásztorkodó nomád és később kalandvágó harcossá, majd pedig a birtokosnemesség alaprétegévé lesz: a magyar nemzet *turáni fajelemével* azonos, ellenben a nehézkes, fontolgtató, a megszokott rendtől nem tágitó, eleinte halászkodó, később földművelő parasztsággá alakuló elem: a nemzet *ugorfajú* rétegének felel meg.

Nagy Géza, aki nem volt fajbiológus, éles intuícióval ismerte fel e két fajcsoport lelkületi különbségeit s fölveti azt a sorsdöntő kérdést, vajjon a nemzet élére nézve melyik csoport üdvösebb kihatású s megállapítja, hogy mind a kettő egyaránt fontos, mert amit az egyik hősi

lélekkel évszázadok folyamán megszerzett, azt a másik odaadó munkával és józan mérséklettel megtartotta.

S éppen, ebben rejlik a magyarságnak a viszontagságos sors minden veszedelmével dacoló csodás ereje, mert a turáni fajú vezérem lendülete, messzeható pillantása, szervező ereje, fékeztetlen szabadságvágya és harci készsége, valamint eszményi célokért hevülő s a nemzeti dicsőségért elszántan küzdő hevülete emelte a nemzetet történeti hivatásának magaslatára, ellenben az ugorfajú elem gondoskodott a polgári munka folytonosságáról s az erkölcsi és anyagi javak megőrzéséről.

Csakis ilyen, ideálisnak mondható munkafelosztás mellett vált lehetségessé, hogy a sors csapásai által oly gyakran porbasujtott nemzet mindig magára talált s nem merült el a fásult lemondás és kétségbeesés hínárjában.

És addig, amíg a magyar nemzetet alkotó két fajta között megvolt a kellő számbeli arány mellett a kölcsönös egymásrahatásnak a harmóniája, addig rendületlen maradt a magyarság faji hegemóniája s e hegemónia által biztosított állam-

fenntartó ereje, azonban az utolsó száz év óta egyre több veszedelem ostromolja ezeket az erőket, amelyek megrendülése újabban már szinte válságossá teszi a vérbeli magyarság helyzetét.

A MAGYARSÁG FAJI HANYATLÁSA.

Aki a vérbeli magyarság korábbi és mai helyzetét tárgyilagosan mérlegeli, észre fogja venni, hogy a honszerző faj hatalma, különösen a mohácsi vész óta, állandóan hanyatlott, az elmúlt század közepe óta pedig csaknem holtpontra jutott.

Ennek a szomorú valóságnak egyrészt *történeti*, másrészt *biológiai* okai vannak.

A történetiek között legelső helyein áll az a rémítő emberirtás, mellyel a trónkövetelők vetelkedése, a törzsfők hatalmi versengése s a bel- és külföldi háborúk hosszú sorozata járt, de nagyon súlyos volt a rendiség szelleméből kifolyó véráldozat is, amely elsősorban a turáni fajú vezéreteget sújtotta.

A tatárjárás, a besenyő és kun háborúk, vallási villongások, a német lovagrend erdélyi lázadása, a török hódoltság, a négyszázéves ma-

gyarirtó Habsburg-uralom” és a vérzivataros magyar szabadságharcok mindig főképpen a turáni véru nemesség sorait gyérítették, azonban az e révén szenvedett nagy veszteség mindaddig természetyszerűen kipótlódott, amíg a véröröklés zavartalan folyásának megvolt a lehetősége. *Ámde a XIX. század közepe táján ferde vágányokra tér a magyar vér öröklődése s itt veszi kezdetét a magyar faj biológiai romlása.*

A XIX. század közepéig a vérbeli magyar nemesség volt a nemzet élő lelkiismerete, az állami élet lelke s az ország vezetője és fenntartója, mert a nemes családok egymásrautaltsága mellett erős vérközösség tenyésztődön ki, amely a magyar vér romlatlan épségét biztosította.

A vérbeli magyar nemes mindig csak vele rangban s vérben egyenlő nővel házasodhatott össze, egyrészt, mert élettársának kiszemelésében évszázados fejlődés folyamán megerősödött fajhűsége vezérelte, másrészt, mert az idegenvéru városi polgárságot a kölcsönös faji averzió tartotta távol a vérkeveredéstől, a jobbágyoson levő legalsó réteg véretől pedig tételes törvények óvták.

Ilyen szellemben szövődtek az akkori vérbeli magyar urak házasságai, melyeknek íme néhány szép példája: *Kazinczy Ferenc* felesége: gróf *Török Zsófia*; *Kisfaludy Sándor* első felesége: *Szegedy Róza*, második felesége: *Vajda Amália*; *Berzsenyi Dániel* felesége: *Dukai Takách Zsuzsánna*; *Vörösmarty Mihály* felesége: *Csajághy Laura*; *Fáy András* felesége: *Sziráki Zsuzsánna*; *Fazekas Mihály* felesége: *Weszprémi Ilona*.

A városi polgárságot többnyire bevándorolt németek alkották, akiket a magyar törvény a legújabb időkig vendégeknek (hospites) tekintett s akik a magyarsággal mindig idegenül, sőt gyűlölettel álltak szemben.

„A német városi polgárság — olvassuk *Pintér Jenő* monumentális művében³⁴ — ellenségesen érez a nemesség és magyarság irányában. Az erdélyi szász városokban a nemes úr nem vehetett házat, a magyarokat nem veszik fel a céhekbe, a tanács engedélye nélkül idegen ember nem házasodhatik be szász polgár-családokba.“

Az erdélyi állapotokhoz hasonlatos a helyzet a Királyhágón inneni Magyarországon is, ahol — mondja gróf *Teleki József*³⁶ — „a városiak

annyira nem szívelték a nemeseket, vagy magyarokat, hogy pl. Budán főbíró csak német lehetett és a tizenkét tanácsosból csak kettő lehetett magyar. S miután a magyarok száma megszaporodott s magyar is bírónak lett, ennek új megválasztásán 1438-ban annyira felbőszültek a németek, hogy a magyar bírót a Dunába fullasztották, mi azután nagy zenebonát támaszta“.

Ennek az áldatlan állapotnak következménye, hogy a németek a magyarokat nemcsak a hivatalokba, de még a mesterségekre sem bocsátották s a kereskedésből is kizárták.

Az 1608. évi törvénycikknek külön kellett intézkednie, hogy mivel a magyarokat a német és tót városokban „se házvételre, se közhivatalra nem bocsátják saját hazájukban, ezentúl a szabad királyi városokban a bírakat és tanácsbelieket, valamint más hivatalbelieket felváltva és vegyesen kell megválasztani magyarokból, németekből, csehekből és tótokból“, továbbá „szabad legyen a magyaroknak házat venniük vagy építeniük a városokban minden ellenmondás nélkül“.³⁸

Nem kell hangsúlyoznom, hogy ilyen viszonyok között a legutóbbi időkig is csaknem kizárt-

nak tekinthető, hogy a falusi birtokán élő nemesség és a városok idegen eredetű polgársága között vérbeli kapcsolat létesülhetett volna.

Épöly kevésbé volt ez lehetséges a nemesség és a jobbágyok között, már csak azért sem, mert már a XI. százától kezdve fennállott a törvény, amely szigorú büntetéssel sújtotta az olyan szabad embert, aki szolgálóleányt vett feleségül.⁵¹

A vénkeveredést még az az ethikai momentum is megnehezítette, hogy a magyar ember nem parázna természetű. Erről kevés szó esik az irodalomban, azonban észrevette Mátyás király történetírója, *Bonfinius Antal* éles szeme, aki a magyar katona edzettségét, fegyelmeztségét és vitézségét magasztalva különösen kiemeli,⁰⁸ hogy „a lovasok nagyrésze, akiknek családjuk van, még ha három álló esztendeig kell is egyfolytában katonáskodniok, sohasem szegik meg a házastársi hűséget. Örökös becstelenséggel bélyegzik meg azt, akit fajtalanságon kapnak“.

Az itt előadott körülmények hosszú ideig biztosították a magyarság faji épségét s a azt, hogy a magyar vér — a nemzeti erő súlyos megpróbáltatása ellenére is — védőbástyája maradhatott a

politikailag oly nagy horderejű magyar közszellemnek.

Nemzeti történetünk egész folyamán a vérbeli magyarság vezérkedése s feltétlen uralma vonul végig, ami példák özönével bizonyítható.

Felemelő érzéssel olvassuk, hogy a XVI. században valamennyi egyház fejedelmünk vérbeli magyar nemes úr,³⁰ így *Bakócz Tamás* halála után *Szathmári György* s utána *Szálkái László* esztergomi érsek, *Gosztonyi János* erdélyi püspök, *Thurzó György* váraidi püspök, *Szalaházi Tamás* veszprémi püspök, *Móré Fülöp* pécsi püspök. *Keserű Mihály* boszniai püspök, *Várdai Ferenc* erdélyi püspök, sőt még a külföldi egyházfejedelmek sorában is találunk magyarokat, így *Thurzó János* boroszlói püspök és *Thurzó Szaniszló* olmützi püspök volt.

Még a XVII. században megindult katolikus ellenhatás hitvitázói is mind magyarok: *Alvinczi Péter*, *Geleji Katona István*, *Komáromi Csipkés György*, *Pázmány Péter*, *Vörösmarty Mihály*, *Telegdi Miklós*, *Káldi György*, *Lépes Bálint*, *Malomfalvai Gergely*, *Nádaszt János*, *Sallai István*, *Vásárhelyi Gergely* és mások.

A XVIII. században már nyilvánvaló a magyarok romlása. A magyarságot, neki testbenlélekben idegen uralkodók önkénye fojtogatja s fajunk már annyira elvesztette erejét, hogy *Herder* és más külföldi írók szerint⁴⁰ „már csak múltja emlékeiből táplálkozott“ s később maga *Széchenyi István* is „sokszor, igen sokszor azt hitte, hogy Magyarország nem él többé, mert minden ellenállás nélkül elvesztette szabadságát s társadalma is elaggot!, többé életre nem keltethető“.⁴¹ De az isteni gondviselés miégi nem akarta a magyarok kimúlását s a magyarság, mintha csak csoda történt volna, a maga fiainak erejéből mindig kimenekült az enyészet halálos öleléséből.

Az idegenvérű dinasztia és arisztokrácia s a katonaság minden nemzetirtó erőszakosságát sikeresen ellensúlyozta a nemesség, az alsó papság s a parasztság lelkes fajhűsége és mindig a birtoikos nemesség soraiból támadtak azok a szellemi vezérek, akik a szó és a toll hatalmával verték vissza a nemzetellenes önkény romboló hatását.

Hogy akkor még mennyire a magyarság kezében volt a nemzeti érzés irányítása, azt nagyon meggyőzően igazolja a különböző újságok és

folyóiratok lelkes gárdája, amelyben egyetlen német, tót vagy zsidó név nem fordul elő.

Nem sorolhatom fel ez irodalmi nemzetőrök valamennyijét, de nem tagadhatom meg magamtól, hogy ne iktassam ide legalább *Kisfaludy Károly* 1822-ben megindított *Aurorájának* munkatársait, akiknek sorában van *Dessewffy József*, *Döbrentei Gábor*, *Dukai Takács Judit*, *Fáy András*, *Helmeczy Mihály*, *Horváth István*, *Katona József*, *Kazinczy Ferenc*, *Kis Károly*, *Kisfaludy Károly*, *Kisfaludy Sándor*, *Kölcsey Ferenc*, *Kultsár István*, *Mailáth János*, *Pázmándy Horváth Endre*, *Szemere Pál*, *Szentmiklóssy Alajos*, *Teleki Ferenc*, *Teleki József*, *Töltényt Szaniszló* és *Vay Ádám*, tehát húsz, legnagyobbbrészt nemes magyar úr s egy nemes magyar asszony és csak egyetlen egy német, *Schedius Lajos*, a pesti egyetemen az esztétika tanára, de egyetlen zsidó sem.

E fényes nemzeti tükörnek azonban már akkor is sötét a fonákja, mert ugyanakkor a tudomány hivatalos őrei a magyar egyetemen annyira németek, hogy „*Katona István*, a legnagyobb magyar történetírók egyike, kénytelen

volt tanszékétől megválni, mert nem beszélt németül⁴².

Mindamellett ezidőtájt, 1930 elején, még nemcsak a szépirodalom, hanem a szellemi és természettudományok művelői is csaknem kivétel nélkül vérbeli magyarok és nincs olyan fontosabb állami vagy társadalmi intézmény, mely ne a magyarság legisajátosabb alkotása, nincs olyan törekvés, mely ne a magyarság szívedobbanása volna.

Amikor József főherceg, Magyarország nádora, az 1825—1827. évi országgyűlés berekesztése után kinevezte az akadémiai munkásságot előkészítő bizottságot, annak tagjai csak tudományos tekintélyű főrangúak, nemesek és papok voltak s teljesen hasonló összetételű volt a huszonöttagú igazgatótanács, valamint az általa kinevezett akadémiai rendes s az 1831. évi febr. 14-én megválasztott tiszteleti és levelező tagok zöme is.

Nem nemes származású író vagy tudós alig jutott az Akadémia tagjai közé, de nem szándékoságból, hanem egyszerűen azért, mert a polgári eredetű vagy jobbágyszármazású honfitársak akkortájt még teljesen elkülönült életet éltek s

nem vehettek részt a vérbeli magyar urak nemzeti törekvéseiben.

Ez az erőteljes faji jellegű nemzeti élet azonban a XIX. század közepe táján veszedelmes bomlásnak indul s egymás után dőlnek le az eddigi magyar uralom védőgátjai.

Az I. Ferenc király uralkodása alatt vérbefojtott jakobinus eszmék a francia szabadkőművesség által terjesztett liberálizmus ábrázatában élednek fel s a humanitás oly gyakran megcsúfolt eszmeisége aláássa a faji hegemonia ősi intézményeit.

A jobbágyság felszabadítása, a polgárság és a nemesség válaszfalainak lebontása, valamint a zsidóságnak az 1867. évi XVII-ik törvénycikkkel a francia szabadkőműves zsidók által kieroszakolt⁴³ emancipációja, gyökerében támadta meg a magyar birtokos nemességnek, tehát a nemzet gerincének létalapjait.

Mert a magyar nemes úrnak volt földje, szépasszony felesége, búzája és bora, ménese és gulyája, de pénze nem, mert a pénz akkor is a zsidók szekrényeiben rejtőzött.

A jobbágyaktól megfosztott nemes úrnak pedig hirtelenében sok pénzre volt szüksége. Földjei megművelésére drága munkaerőt kellett fogadnia, cselédlakásokat kellett építtetnie s birtoka egy részét volt jobbágyainak kellett átengednie, melynek váltságdíját sohasem kapta meg, úgyhogy hitelhez kellett folyamodnia, melynek révén azután lassan az egész birtok felőrlődött.

A hitelt nyújtó zsidóság lassanként birtokába vette a magyar föld tetemes részét és az elszegényedett magyar dzsenteri már *Tisza Kálmán* ideje óta az állami és megyei hivatalokban iparkodott elhelyezkedni, ahol azonban új akadályokkal találta magát szemben, mert *a hivatalokat mindinkább megszállták az idegen származású városi polgárság kiművelődött ivadékai.*

így jutottunk oda, hogy mai nap már nincs olyan állami, egyházi, megyei, városi, társadalmi vagy tudományos intézményünk, amely — mindenütt a vérbeli magyarság rovására — ne a bevándorolt idegenek fiainak és leányainak adna kenyeret, a bajt pedig még súlyosabbá teszi az, hogy a Bach-korszakban a nemzet nyakára ült cseh, morva és német hivatalnoksereg a 67-iki

kiegyezés után is nagy tömegben maradt hazánkban és ennek ivadékai is fogyasztják a szűkre szabott magyar kenyeret.

Magam is száz meg száz példával tudnám ennek igazságát bizonyítani, azonban, hogy a szándékosságnak még a látszatát is elkerüljem, egy chauvinizmussal bizonyára nem vádolható renegát magyarnak. *Skultéty Józsefnek* a megállapításaira hivatkozom, aki elmondja,⁴⁴ hogy az 1928. évi hivatalos címtárban lapozgatva a külügyminisztérium ott felsorolt 22 tisztviselője között egyetlen egy magyart talált s teljesen hasonló tapasztalatokat tett a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Történelmi Társulat és — bátran hozzátehetne volna — minden más tudományos társulat tekintetében is.

Bárhova fordulunk, — mondja *Skultéty József* — a tanult osztály körében többnyire ilyen (t. i. idegen) nevekkel találkozunk, ami pedig — hiába szépítőnk a dolgot — elnemzetietlenedésünk kétségbe nem vonható tünete, mely már állami létünket fenyegeti, mert *Magyarországnak a külföld felé fordított ábrázatáról letörli a ma-*

gyar nemzeti állam legfőbb kritériumát: a magyaros jelleget.

A németiség ilyen irányú inváziója elsősorban is azzal a súlyos következménnyel jár, hogy *a külföld az egész hazai intelligenciát németnek tartja* s a mi németnevű szakférfiúink és tudósaink alkotásait a német szellem termékei gyanánt könyveli el, amiből az a látszat támad, mintha a magyarság művelődésre képtelen, alsóbbrendű fajta volna, holott minden elfogulatlan ember tudja, hogy *a magyar sok más fajtánál tehetségesebb, invenciózusabb s átfogóbb szemléletű* és legfeljebb az aprólékos részletek kifárcsálása terén marad a német mögött.

Hogy a szellemi pályák általában németekkel vannak túltömve, az legkevésbé sem a magyarság alsóbbrendűségének, hanem a németek jobb anyagi helyzetének, könnyebb iskoláztatásának, szervezettségének és nagy összetartásának a következménye. Ezzel szemben a magára hagyott, minden vezetés hiányában erőtlenül szét hulló magyarság a maga nagy szegénységében sem gyermekeinek magasabb iskoláztatására, sem kedvező esélyek kihasználására nem képes.

Ennek következtében a közpályák átlagos tehetségű, vagy teljesen tehetségtelen, de egymás érdekeit makacsul védelmező németekkel, horvátokkal, tótokkal és zsidókkal vannak elárasztva, ellenben, a magyarság legérdemesebb tagjai is hozzájuk méltatlan életszínvonalra vannak kárhozthatva.

Ezek a magyar nemzeti életnek nyilvánvalóan súlyos visszásságai, amelyeken mit sem változtat az az önmagában örvendetes tény, hogy a közélet terén működő németnevű honfitársaink magyarul beszélnek, mert már *Széchenyi István* gróf leplezetlen őszinteséggel rámutatott arra az élettudományi igazságra,⁴⁵ hogy „a szólás még nem érzés, a nyelvnek pergése még korántsem dobogása a szívnek s ekkép a magyarul beszélő, sőt legékesebben szóló is korántsem magyar még“.

Nagy nemzeti érdek tehát, hogy ezen a bajon sürgősen segítsünk, ami olyképpen érhető el, hogy *a német bevándorlók ivadékai ne csak magyar nevet vegyenek fel, hanem a magyar fajisághoz is iparkodjanak közelebb jutni.*

De vájjon lehetséges-e ez?

A szabad természetben nincs meg annak a lehetősége, hogy valamely fajta egy másik fajta-ba beolvadjon, mert minden fajta egy-egy hosszú idők folyamán megállandósult történelmi produktum, miért is a két fajta kereszteződéséből létrejött félvémemzedék már a legközelebbi alkalommal visszafajtázik, vagyis visszaüt a törzsszülőkre, azonban a kulturált társadalom megteheti, hogy a félvémemzediéket a házasság céltudatos irányításával fenntartsa és tovább tenyessze.

Ha tehát német eredetű és német nevű honfitársaink egész lényükben magyarokká akarnak válni, — ami nem kétséges — akkor a vérbeli magyarság faji tulajdonságait és ennek folyamánaképpen a magyar lelkiséget is föl kell venniük, mivégből következetesen *vérbeli magyarokkal kell összeházasodniok* s akkor néhány generáció folyamán annyira hozzáhasonulnak a vérbeli magyarsághoz, hogy fajilag is magyarokká lesznek.

Ha ez a folyamat — amint joggal elvárható — az intelligencia körében általánossá válik, akkor a mi külföldi ellenségeink kezéből egy

nagyon veszedelmes fegyver fog kihullni, mert akkor már nem vágthatják folyton a fejünkhöz azt a megszegényítő refrént, hogy a mi egész intelligenciánk német s akkor a Deutschnationales Taschenbuch sem fog olyan bódultságokat írhatni, hogy „Magyarország német örökös tartomány“.⁴

Készséggel elismerem, hogy a németnevű intelligencia teljes beolvadása nemzeti tekintetben nagyon hasznos s emellett fajvédelmi szempontból sem kifogásolható, mert a magyarországi németiség zöme az alpesi fajtához tartozik, mely pedig az ugyancsak mongoloid, rövidfejű ugor fajtának a testvérfajtája, amellyel élettanilag helyesen kereszteződhetik. Az ilyen házasságokból harmonikus félvémemzedék jön létre, mely intellektus tekintetében határozott nyereséggel jár, mert a magyar fajta örökítő állománya frissebb lüktetésre serkentő új impulzusokkal gazdagodik.

Mai nap ugyanis már ismeretes, hogy ha valamely nemzet vagy népcsoport földrajzi zárkózottságában, vagy intézményei következtében szigorú beltenyésztést űz, ezáltal ugyan nagyfokú

faji egyöntetűségre tesz szert s nagyon értékes faji tulajdonságok szilárdulnak meg benne, azonban ezzel karöltve örökítő állományában annyira megmerevedik, hogy — miként azt az északnyugati Németország és Lakedaemonia példája bizonyítja — minden kiválóbb alkotásra képzelenné válik.⁴⁷ Világos tehát, hogy az emberi kultúra legmagasabb alkotásait nem a tisztafajú, szigorú beltenyésztést űző népek hozták létre, mert ehhez *más értékes elemek hozzákeveredése is szükséges*, csakhogy a kereszteződő fajtáknak sem testi, sem lelki tekintetben nem szabad egymástól távol állniok.

A magyarságnak az alpesi fajtával, valamint az ugyancsak rövidfejű dinárt fajtával való kereszteződése tehát nincs ellentétben az eugénikai követelményekkel, amivel azonban még koránt-sincs biztosítva magyar népünk jövője, mert a honalapító fajtának csak másodrendű feladata lehet, hogy idegien elemekkel gazdagítsa népi állományát, ellenben *természetadta legfőbb joga és kötelessége, hogy a saját vérének szupremációját az állami és közélet egész területén biztosítsa*. Erre törekedni az egész magyarságinak tér-

mészetszerű kötelessége, e törekvés sikerét pedig megfelelő intézményekkel biztosítani 'minden nemzeti kormánynak és minden komoly tényezőnek becsületbeli feladata, mely semmikép sem áll ellentétben az idegenvérűek által oly buzgón hangoztatott „szentistváni gondolattal“, mert hiszen senki sem kívánja, hogy ebben a mai megalázottságában is oly gyönyörű országban ne boldogulhasson és ne rakhasson fészket a jóindulatú jövevény, az azonban mégis csak nagy esztelenség, ha túlzott lovagiasságunkban úgy gyakoroljuk a szentistváni gondolatot, hogy saját vérünk megy tőle tönkre.

*

**

A fentebbiek arról győzhettek meg bennünket, hogy a bevándorolt németiség túlságos térfoglalása semmikép sincs a honszerző faj javára, mindazonáltal némi belátással és kölcsönös megértéssel meg lehet találni a módját, hogy az ebből származó bajokat kiküszöböljük, aminek — sajnos — nincs meg a lehetősége hazai másik kisebbségünk, t. i. a *zsidóság* elhatalmasodása tekintetében.

Fölösleges bizonyítani, mert mindenki tudja, hogy a zsidóság nem egészen hetven év alatt modern Júdeát csinált Magyarországból. Kisajátította anyagi és szellemi javainkat; magához ragadta nemzetgazdaságunk minden életerét: a pénz hatalmával jármába kényszer'tette irodalmunkat, művészetünket és tudományunkat; szellemi és lelki világunkat les'klalta történelmi alapjáról és megfosztotta erkölcsi tisztaságától, józan és emelkedett világnézetétől, kivetkőztette ősz' hagyományaiból s végiül a maga száraz, kíméletlen és sivár racionalizmusával árucikké tett mindent, ami eddig szent volt a magyarnak: hitet, üdvöt, férfi és női erényt.

Mert a zsidót egyetlen életcél hevíti, amelyben egész lénye felolvad, amelyért ébren és álomban, ifjan és öregen él és hal: a pénz, az aranyborjú imádata. „Mein Geld ist meine Ehre und wer mir mein Geld nehmt, dér nehmt mir meine Ehre“, — írta egykor *Amschel Meier Rotschid* a német trónörökösnek⁴⁸ s ebben a vallomásban ott tükröződik a zsidó nép egész pszichéje s hatalmának, de egyúttal tragédiájának is titka és legfőbb rugója.

Ebből az évezredek óta béidegzett betegségből a zsidót kigyógyítani nem lehet, mert az már lényének alkotójává lett, valóságos fajbélyeg, amely miég vérkeveredéssel sem másítható meg. De a zsidónak anthropológiai bélyegei is oly szívósan öröklődnek, hogy a vele való kereszteződés sem kívánatos.

(Lásd még a 42—43—44. oldalakat is.)

FALUVIZSGÁLATOK.

(*Dudar és Bakonynána.*)

A vér szavának minden időben nagy jelentőséget tulajdonítottak, mert a régiek képzelete szerint *az élet elve a vérben rejlik* s ez a hit még ma is él, csak más, élet tudományi és biochemiai ismereteinknek megfelelő formában.

A vér szava mai nap jórészt kivetkőzött misztikus köntöséből s már nagyon közel jár ahhoz, hogy a *biológiai törvény* erejével érvényesüljön.

1921-ben Módónéban történt, de történhetett volna akár Budapesten is, hogy egy férfit gyilkossággal vádoltak, mert ruháján nagy vérfoltokat találtak. Az illető azzal védekezett, hogy orrvérzése okozta a foltokat s *Lattes*, a modénai egyetem tanára, valóban kimutatta, hogy a gyilkossággal vádolt ember a ruháján talált vérrel ugyanegy' vércsoportba tartozik, ellenben az áldozat vére más csoportból való, úgy hogy a gya-

nusított nem lehetett a gyilkos. Ártatlansága később teljesen kiderült s a vér szava igaznak bizonyult.

Már ebből a példából is kitűnik, hogy a vér szava nem egyforma, mert az embervér sem egyforma. Betű szerint igaz, hogy a *vérnek egyénisége* van és pedig négy különböző vércsoportot ismerünk s minden ember beletartozik ezek valamelyikébe. Hogy melyikbe, az attól függ, hogy mind a két, vagy csak az egyik szülejétől, esetleg nagy-, déd-, ük- vagy ősszüleitől milyent vért örökölt?

Az ismeretes vércsoportokat

I, II, III, IV,
vágj' pedig ennek megfelelően

AB, A, B, 0
jelzéssel nevezzük meg s nyomban hozzátehetjük, hogy egy-egy ember vércsoportja sohasem változik meg. Amely csoportban született valaki, ugyanabban is kell meghalnia s még egyetlen olyan biztosan megállapított esetet sem ismerünk, hogy valakinek a vére, illetőleg vérének biochemiai struktúrája, élete folyamán megváltozott volna. Sem súlyos betegségi, sem a megváltozott

életviszonyok (más táplálkozás, más lakóhely stb.), sem a vérátömlesztés, sem a leghatásosabb orvosszerek (chinin, morfium), sem rádium vagy Röntgen besugárzás által sohasem lehetett a vért megváltoztatni. Joggal mondhatjuk tehát, hogy *a vérsztruktúra minden embernek legsajátosabb tulajdona*, mely az élet minden viszontagságában soha el nem hagyja s a sírig elkíséri.

Ilyen körülmények közt öriként fölvetődik a kérdés, hogy ha az egyén és vére között oly megmásíthatatlan és felbonthatatlan kapcsolat van, vajjon az egyén fajtajára nézve is jellemző-e az illető véralkat, vagyis hogy *a vércsoportok és az emberfajták között van-e valamilyen törvényszerű összefüggés?*

A kérdés nemcsak a tudományos megismerés szempontjából fontos, hanem az egyes fajták és nemzetek, sőt az egész emberiség érdekében is megoldásra méltó, mert mai nap már köztudomású, hogy az egyes emberfajták értéke nagyon különböző s ha minden fajtát bizonyos vérsztruktúra jellemezne, akkor a vérátöröklés megfelelő szabályozásával lényegesen elő lehetne mozdítani a legnemesebb és legértékesebb emberfaj-

ták, illetőleg vérstruktúrák létrejöttét, sőt bizonyos fokú kitenyésztését.

A fentebbi kérdésre miár sokan kerestek feleletet s annyi mindenképpen beigazolódott, hogy a vérstruktúra és a fajta közt kétségkívül *van kapcsolat*, azonban az összefüggés *magyarázata még nagyon bizonytalan*.

Volt idő, mikor a bűvárok nagyrésze esküdött a *Hirszfeld-féle* „biochemiai fajindexre“, melyet ezzel a formulával:

$$= \frac{I+II}{I+III} \qquad \frac{AB-J-A}{AB-j-B}$$

kiszámítva, az illető nép fajiségának jellemző bélyegéül tekintettek.

A *Hirszfeld-féle* indexnek különösen akkor nőtt meg a hitele, amikor *Ver zár* debreceni professzor *Weszeszkyvel* együtt 1500 debreceni lakosnak a vérét megvizsgálva megállapította., hogy a debreceni magyarok vérindexe *1.6*, mely eredmény a magyarok ural-altáji eredetét tekintve, pompásan illeszkedik a törökök *1.8*-nyi vérindexéhez.

Verzár prof, ugyanakkor 476 Budapest-környéki németnek a bérindexét 2.9-ben, továbbá 385 cigányét 0.6-ban állapította meg és kiemelte, hogy ámbár a Budapest-kömyéki németek mintegy 200 évvel ezelőtt váltak el Heidebeng-vidéki rokonaiktól, a cigányok pedig legalább hatszáz éve szakadtak el indiai testvéreiktől, vérök biochemiai struktúráját változatlanul megőrizték.

Végső következtetésül tehát arra utal *Verzár* prof., hogy a vérindex alapján „lehetséges valamely népvegyülék egyes fajtaít törzsrokonaiktól való elszakadásuk után még sok száz esztendő múlva is biztosan megkülönböztetni“.^{®1}

A szakirodalom készséggel befogadta ezeket az adatokat, én azonban már Debrecenben 1926 május 6-án tartott előadásomban annak a meggyőződésemmek adtam kifejezést, hogy *Verzár* prof, túlbecsülte, illetőleg rosszul értelmezte az ő vizsgálati eredményeit, mert Debrecenben nem 1500 vérbeli magyart, hanem csak 1500 magyarul beszélő egyént vizsgált meg, úgyhogy a megállapított vérindex csak akkor volna a magyarságra jellemzőnek mondható, ha anthropologiai

vizsgálatok is igazolnák a megvizsgált egyének magyar fajiságát.⁵²

Azóta ez a nézet általánossá kezd válni, különösen amióta a hamburgi egyetem jeles anthropologusa, W. *Scheidt* is úgy nyilatkozott, hogy „a vércsoportokat csak akkor fogjuk majd kielégtően értelmezni, ha a fajismeretani célnak megfelelően keresztülvitt vizsgálatokkal fogunk rendelkezni.⁵³

Ilyen megfontolások által vezéreltetve, az újabb észlelők már nem elégszenek meg egyszerű vérvizsgálatokkal, hanem azokat anthropologiai felvételekkel is kiegészítik s ezen az újabb alapon valóban van arra remény, hogy a vérstruktúra a fajtákat jellemző tulajdonságok sorába jusson. Mai nap egyelőre még csak annyi állapítható meg, hogy a meglehetősen tisztafajú népek vér indexe aránylag szűk határok közt ingadozik,

így: a vojtákoké	0.52—1.48
a tatároké	1.03—1.50
a cigányoké	0.60—1.09
a japánoké	0.85—2.10
az ájnóké	0.77—1.98
a finneké	1.02—2.65

az örményeké	2.49—3.26
a svédoké	3.31—4.77

azonban a kevertebb népeknél, ahol a faj már nem fedi a nép fogalmát, a vérindex ingadozása sokkal tetemesebb, így pl.

lappoké	1.77— 7.84
az angoloké	1.54— 4.55
a zsidóké	0.97— 2.96
a németeké	1.13—44 86

között mozog.

A földkerekségen eddig 640 észlelő 527.703 ember véréét vizsgálta meg s e félmillió tömegeből 83 észlelővel 115.993 vizsgálat esik a japánokra s utánuk mindjárt a németek következnek 121 észlelővel és 105.331 vizsgálattal.⁵⁴

A magyarországi vérvizsgálat még a kezdet kezdetén áll, mert hat észlelő (*Verzár, Weszeczky, Jeney, Csörsz, Weitzner s Erdélyben Mannila*) összesen 6400 magyar, helyesebben: magyarul beszélő embert vizsgált meg, akiknek vérindexe 1.09 és 2.31 között ingadozik.

Ezeket tudva, hazafias kötelességet véltem teljesíteni, amikor két régi asszisztensem, dr. *Mödlinger Gusztáv* és dr. *Málán Mihály* urak hűség

támogatásával 1926. évi augusztus és szeptember havában a borsodmegyei Noszvajon 627, 1926. évi augusztus 3-tól 20-ig pedig a veszprémmegyei *Dudaron* 479 magyar ember vérért vizsgáltam meg.

Noszvaji vizsgálatomról már beszámoltam a Tek. Akadémiának, most pedig a múlt nyáron foganatosított vizsgálatok eredményét leszek bátor bemutatni.

Szabad legyen előrebocsátanom, hogy a veszprémmegyei Dudart azért szemeltem ki a sok magyar község közül, mert a zirci rendház tudós tagjaitól hallottam és *Dornyay Béla* művében⁵⁵ is olvastam, hogy „a dudari színmagyar népet a közhit tatároknak tartja“.

Ennek alapján úgy okoskodtam, hogy ha a Dudái t környező német falvak népe tatárokat lát a dudariaikban, akkor legalább is tisztafajú magyarok lesznek, akikkel érdemes lesz antropológiai szempontból közelebbről megismerkedni.

S hogy a Dudaron talált kép meg ne téveszsen, elhatároztam, hogy összehasonlítás kedvéért egy tisztavérű német falu népét is megvizsgálom. Választásom a Dudar szomszédságában levő Ba-

konynánára esett, ahol előbb említett két asszisztensemmel augusztus 21-től szeptember 8-áig 473 egyént vizsgáltunk meg.

Az említett két falu népének tanulmányozása számos fontos, egymást kiegészítő s egymást magyarázó jelenséget derített ki, amelyek érdekesen világítják meg a fajok életfolyamatának s egymásra gyakorolt kölcsönhatások mikéntjét.

DUDAR.

Dudamak a neve tót településre vall (dudar = dudás). Dudar a Csák nemzetség ősi fészke, melynek dudari ága, a még a 14. században is virágzott Dudary-család birtokolta. 1447-ben már a Rozgonyiaké, majd Újlaki Lőrinc birtokába jut de Rudolf király Huszár Péternek adja. Később a Botka-család révén a Nádasdyakra száll s 1762-ben gr. Niádasdy Ferenc tábornagy és horvát bán lett Dudar ura. Ma is az ő utódai birtokolják.

A földesurak e gyakori váltakozása mindig új elemeket hozott az ősi jobbágy telep közé, azonban a lakosság zöme mindig magyar lehetett, mert az 1716 óta meglevő egyházi „Marticula“ csupa magyar nevet tüntet fel. Az akkori, *jórészt még ma is virágzó családok* nevei a fajtság kérdésében is becses útmutatók, mert nyilvánvaló, hogy a foglalkozási ágaknak megfelelően jöttek létre.

A birtokos magyarság sorából valók lehetnek a következők: *Nemes, Bors, Földesi, Nedvest,*⁵⁶ *Udvardi, Zsolt, Zoltán, Csapó, Nagy, Kis, Pap*⁵⁷ *Tokos, Eszes, Szemes, Bölcskei, Farkas, Veres. Csért, Király, Bakos, Berkes, Gulyás, Gombás, Kecskés, Vadas, Burján, Botsor, Szendi* stb.

Mesterségjelző nevek viselői: *Kovács, Varga, Csizmadia, Szüts, Molnár, Dobos, Puskás, Szoga (Szolga), Mészáros, Hegedűs, Pénzes, Bodnár, Csősz, Katona, Pintér, Szita, Teknyős, Sörfőző* stb.

A mesterségnevek viselői között már sok idegen eredetű lehetett, mert a régi magyarok közt aligha volt takács (tótul tkacs), szita (tótul szito), bodnár (tótul bednar), pintér (németül Binder, Fassbinder), teknyős (tótul koritar), vagy sörfőző.

Más vidékről beköltöztek: *Pacsai, Csajági, Göntzi, Dukai, Pápai, Csepregi, Lendvai, Pándi. Buda, Szálai, Szatmári, Győri, Parragi, Kállai, Veleméri, Barcza, Szerencsi, Tóközi, Somogyi, Sallay, Bartsz, Soltai, Rábaközi, Szigeti, Perregi, Trencsényi* stb., akik nyilván túlnyomóan magyarok voltak, ámbár a Trencsényiek és Bartsyak

tót, a Lendvaiak pedig valószínűleg horvát eredetűek. A *Zsámolyi, Szokolai, Lendvai és Csaba* családok más vidékiről jött papok utódai.

Népmutató nevek a *Török, Horvát, Rácz, és Czigány*, de mindezek csak átfutó jelentőségűek, mert hamar elenyésznek. Feltűnő, hogy az egyházi könyvekben sem *Német*, sem *Németi* nem szerepel, ami nyilván annak a jele, hogy a du dari magyarok régebben németekkel nem keveredtek.

Személynevet viselő családok: *Simon, Dávid, Jakab, Ábrahám* és *Dienes*, amely nevek közül az első három még ma is nagyon elterjedt a faluban. E nevek kétségkívül bibliai eredetűek, amelyeket viselőik nem hoztak magukkal, hanem itt vetlek fel s mivel éppen ezek között találjuk a legélesebb *keleti típusokat*, nevezetesen az alacsony, vagy közepes termetű, olajbarna bőrű, fekete hajú és szemű, vékony, de erőteljesen előreugró s a hegyén kampószerűen görbült orrú egyéneket, nézetem szerint ezeket kell, vagy legalább lehet *tatárutódóknak* tekinteni.

Az egyházi feljegyzésekben csak nagyon elvétve találkozunk egy-egy idegen névvel, amilyen

pl. *Vitáris, Molitorisz, Sefár, Fábri, Bellár, Barits* és *Mazalin*. Mindezek nagyon rövid életűek, csupán a *Mazalin* utódokkal találkozunk nagyon gyakran és évszázadokon át, ami azért nevezetes, mert ez a név *örvény eredetű* s nem lehetetlen, hogy jórészt ettől az erős és mindig átütően örök-lődő fajtától származnak a faluban fennmaradt keleti típusú emberek, akiket az avatatlan határozottan zsidós megjelenésűnek tarthat. Hogy ezek mellett valódi zsidókorcok, t. i. magyar-zsidó fél vérek is vannak a faluban, az a nép szegénysége mellett — sajnos — önként érthető.

Dudarnak nyolcvan évvel ezelőtt 1300 református, színmagyar lakosa volt,⁶⁸ de azóta a lakosság száma 1174-re apadt Le, ami legfőképpen a kedvezőtlen birtokeloszlás következménye. Újabban az erkölcsök hanyatlása, a korai házasság és a természetes szaporodás mesterséges megakadályozása tizedeli a népet, azonban remélhető, hogy a falu hazafias vezérei, a ref. pap, jegyző és tanító meg fogja tudni akadályozni a további romlást.

A dudari nép *anthropológiai ismertetésére* terve a következőket állapíthatjuk meg.

Testmagasság tekintetében a legtöbb egyén (44.90%) alacsony és közepes (31.1%) termetű, magas termetű csak a II. vércsoportbeliek közt akad nagyobb számban (9.9% férfi és 6.7% nő), ami északi és dinárt fajtájú egyének belekeveredésére vall.

A *koponyaalkat* szerint rövidfejű 31.6%, túl-rövidfejű 64.8%, hosszúfejű egyetlen, sincs, *ami a magyar fajta*⁵⁹ *erős uralmára vall.*

Az *arc* alkata tekintetében a legtöbb férfi és nő (33.7%) határozottan, szélesarcú (*euryprosop*), 27% középarcú (*mesoprosop*) s csak 14.4% keskenyarcú (*leptoprosop*), ami ismét a mongoloid törzsfajta uralmának a jele. De mivel a II. vércsoportban. 36.1%, a III. vércsoportban pedig csak 26.7% szélesarcú van, ez amellest szól, hogy a magyarságba olvadt északi elemek is felvették a mongoloid széles arcot.

A *haj színe* szerint a dudari lakosság 84.9% barna s csak 15.1% szőke hajú, minthogy pedig a II. és III. vércsoportban egyformán 88% a bamahajú egyén, ez ismét annak a bizonyítéka, hogy az eredetileg szőkehajú északi elemek a keveredés folyamán nagyrészt kiselejteződtek.

A *szem színe* tekintetében, 41.6% barna-, 30.3% kevert- és 26% kékszemű egyént állapítottunk meg, amiből az tűnik ki, hogy a barnaszeműek túlnyomó többsége mellett még elég jelentékeny kékszemű ember van s ezeket részben beházasodottnak, részben visszafajtazott egyéneknek kell tekintenünk.

A barna szemnek a kékkel szemben tanúsított dominanciáját nyomatékosan igazolja az, hogy a III. vércsoportban 46.7%, de az idegen II. vércsoportban 44.9%^o bamaszemű egyént számlálunk

A *vércsoportok* eloszlása a következő. 473 megvizsgált egyén közül az I-ső vércsoportba 8.5, a II-ikba 52.9, a III-ikba 12.6 s a IV-be 26% tartozott. Ezek a számok arról tanúskodnak, hogy a mongoloid magyarságnak eredeti vérstruktúrája az évszázados keveredés folyamán tetemesen megváltozott, amennyiben már csak 12.6% tisztavérű magyar él a faluban, a többi pedig már átvette az északnyugat-európai fajták vérét.

S hogy itt valóban ez történt, bizonyítja az a tény, hogy a III-as vérűek felmenő rokonságában csupa színmagyar névvel találkozunk, pl. A megvizsgált egyén

neve: Simon Sándor,
 apja neve: Simon Sándor,
 apai nagyanyja: Eszes Juliánná,
 apai nagyapja: Simon Mihály,
 anyja neve: Farkas Juliánná,
 anyai nagyapja: Farkas István,
 anyai nagyanyja: Bódai Juliánná,
 vagy: a megvizsgált
 neve: Nagy Pál,
 apja neve: Nagy Pál,
 apai nagyapja: Nagy Mihály,
 apai nagyanyja: Nagy Juliánná,
 anyja neve: Török Zsuzsánna,
 anyai nagyapja: Török István,
 anyai nagyanyja: Szabó Zsuzsánna.

Ellenben a II-es vérű magyarok felmenő rokonságában rendszerint megtalálhatjuk az idegen vér hordozóját, pl.:

A megvizsgált
 egyén neve: Kis Sándor,
 apja neve: Kis Sándor,
 apai nagyapja: Kis Imre,
 apai nagyanyja: Jakab Zsuzsánna,
 anyja neve: Földesi Zsuzsánna,

anyai nagyapja: Földesi Mihály,
 anyai nagyanyja: *Béd Juliánnal*

És hogy ez nem sporadikus eset, bizonyítja a II-es vérű magyarok felmenő rokonságában előforduló sok idegen név, pl. *Puchinger Erzsébet, W altér Erzsébet, Vitális Irén, Stolcz Teréz, Thurner Anna, Lehmann Anna, Marhoffer Mária, Mazalin Zsófia, Prédli Rozália* stb.

Ilyen körülmények közt nem csodálkozhatunk, hogy a dudának vérindexe nagyon magas, t. i. *2.91*, tehát sokkal nagyobb, mint akár a szeged vidéki tisztavérű magyaroké, amelyek vérindexe *Jeney* vizsgálatai szerint *1.6*,⁸⁰ akár a biharmegyei Tépe község magyarjaié, amelyek vérindexe *Csörsz* vizsgálata szerint *1.3*,^{ax} de sokkal magasabb a borsodmegyei (Noszvaj község) magyarokénál is, amelyeké saját vizsgálataim szerint *1.96*.

Az utóbbi vidékeken mindenütt sokkal több III-as vérű egyén van, és pedig Szeged vidékén 27.39%, Bihar megyében 26.3%, Borsod megyében 18.18%, holott Dudaron csak 12.6%, mely adatokból világosan kitűnik, hogy *keletről nyugat*

felé mindinkább fogy a tiszta magyar vér, mert kiszorítja az északnyugat-európai véri

Ha csak a vérstruktúrát, illetőleg a vércsoportok elosztását vennők alapul, arra a meglepő eredményre jutnánk, hogy a dudari magyarokat a schleswig-holsteini németekkel kellene egybefoglalnunk, amelyek vériindexe 3 s vércsoportjaik eloszlása csaknem teljesen ugyanaz, azonban éppen ez a paradox eredmény bizonyítja meggyőzően, hogy valamely nép fajiságának megítélésénél lehetetlen csupán a vérindexre támaszkodni. mert ez az egyébként fontos bélyeg csak *egyike* a fajtát jellemző tulajdonságoknak s alapjában véve nem fontosabb, mint a termet, a koponya s az arc alkata, vagy a haj s a szem színe.

A dudari magyarokat tehát olyan magyar fajtájú csoportnak kell tartanunk, melynek *többsége anihropologiai bélyegeiben ugyan tiszta-fajúnak bizonyul, azonban véralkatának eredeti összetételét már jórészt elvesztette,* amennyiben a beolvasztott idegen fajúak külső megjelenésére ugyan ráoltotta a maga bélyegeit, de az idegen vér inváziójának nem tudott ellenállni. Hogy vajjon ez a nép valóban tatár eredetű-e, azt csak a

déloroszországi tatárokkal való összehasonlítás alapján lehetne eldönteni. Annyi bizonyos, hogy a *Luschan* által kiadott hadifoglyok albumában“ lerajzolt tatár arcok közt több olyant találunk, amely nagyon emlékeztet a dudariakra. Ezt nem tekintve, a mai lakosság mongoloid típusú, túlnyomóan ugoros megjelenésű magyar, amely azonban kaukázusi, alpesi és északi fajtájú elemekkel is keveredett.

BAKONYNÁNA.

E község története szoros kapcsolatban áll a szomszédos Dudarével, azonban elégedjünk meg annyival, hogy a 18. század kezdetén még református magyarok lakták, akik azonban a gr. Nádasdy Ferenc tábornagy által behívott ciszterek térítő munkája elől Dudarra távoztak, kiknek helyét német telepesek foglalták el.⁶⁸

A dudari ref. párochia egy 1823-ban kelt okiratot őriz, amely elmondja, hogy „1737. esztendő tájján kezdték ezt a Héjét megülni, magoknak Háizhejeket s földeket irtani a berkekből mintegy 20 v. 22 *Református Gazdák*“.

Ez a kis református telep, amelynek már levitája is volt, *Pap János* és *Veleméri* ellenségeskedése miatt pusztult el, mert az urasági ispán fenyegetésétől megijedve, minden holmijukat szekérre rakták s elköltöztek. *Pap János* Dudarra,

a többi Csernyére ment és — mondja az írás — „bejekbe mindjárt Svábok szállottak“.

Bakonynána tehát mintegy 200 éves község, melynek lakói, a magyarok kivonulása után mindig túlnyomóan németek, vagy mint a dudari okmány mondja: svábok. Hogy valóban svábok-e, azt nehéz eldönteni, mert beható tudakozódással is csak anyit tudtam meg, hogy némelyek Sopron megyéből, mások azonban máshonnan költöztek ide, *Fényes Elek* földrajzi szótára szerint⁸⁴ 1 Tüiben 1018 róm. kath. lakosa volt, *Dornyay Béla* pedig 1927-ben 1112 róm. kath. lakost mond, akik közt 288 magyar volna,⁶⁸ azonban az. utóbbiak legfeljebb a Nádasdy grófok cselédei lehetnének, akik nem idevalók.

Nána, a mi tapasztalataink szerint barátságos, tisztái, német falu, amelynek lakosai, a kath. plébános s az uradalmi tiszték elismerése méltó vezérkedése mellett, hazafias érzésnek, akik jól tudnak és szívesen beszélnek magyarul.

Anthropologiai ismertetésük során először is a *testmagasságról* megállapítható, hogy a legtöbb (58.1%) közép- és alacsony (21.9%) termetű, azonban 18 % magas termetű is van, még pedig

a férfiaknál a II. vércsoport 22.1%, a nőknél pedig a II. vércsoport 12.9% s a III. vércsoport 14.3%-a.

E számadatok erős keveredés jelei, amennyiben a férfiak egy része még megőrizte, de legtöbbször már elvesztette eredeti magas termetét. Feltehető, hogy a III. vércsoportba tartozó nők 14%-a magas termetű, ami a dinári fajta nem régi beütésének a jele.

A *koponyaalkatot* jellemző hosszúság-szélességi index szerint lakosságnak több mint a fele (52.7%) túlrövidfejű, 41% rövidfejű és csak 4.8% közép fejű. Az 1.6% hosszúfejű férfi már csak utolsó mohikánja egy régebben nagyobb számú északi fajlemnek, amely azonban a rövidfejű fajtákkal való kereszteződésében már csaknem teljesen elvesztette hosszúfejűségét.

Az *arc alkata* a széles és középarcúak többségét (29.8 és 31.7%) s a keskenyarcúak visszavonulását (29.8%) bizonyítja, ami a mongoloid bélyegek előretörésének a jele.

A *haj színe* szerint 66% barna- és csak 20.9% szőkehajú egyént találunk s mivel a nyugati, vagyis a II. vércsoportba tartozók nagy többsége

(66%) barnahajú, ebből világosain kitűnik a barna színkomplexio dominantíája.

A *szem színe* szerint a nánai lakosság többsége (39.1%) kékszemű, 25.1% kevert színű és 35.2% barnaszemű. Ezek az adatok arról tanúskodnak, hogy a törzslakosság zöme ugyan még kékszemű, de a barna szemszín már csaknem utolérte. A nyugati eredetű törzslakosság vércsoportjában, a II-ben, még 46.2% kékszemű férfit és 51.1% kékszemű nőt találunk, ellenben a III. vércsoportba már csak 18% kékszemű férfit és 19.2% kékszemű nő jutott be.

A *vércsoportok* eloszlása a következő: a megrvizsgált 479 egyén közül tartozott

	az I.	a II.	a III.	a IV. véres.
felnőtt	3.2	49.5	12.4	34.9%
gyermek	5.5	46.3	10.4	37.8%
összesen	4	48.4	11.7	35.9%

Ez adatok összehasonlításából a II. vércsoportbeliek nagy túlsúlya tűnik ki s ennek megfelelő magas vérindex is, t. i. 3.5, mely teljesen egybevág a norvégek, frízek s az erdélyi szászokéval. Egyben azonban az is határozottan észre-

vehető, hogy a német vér mellett a magyar vér is szívósan őrzi a maga pozícióját, mert az itteni németségben csaknem ugyanannyi magyar, t. i. III-as vér van, mint a dudari magyarokban, nevezetesen 11.7% a dudari 12.6%-kal szemben.

Aligha tévedünk, ha ennek a sok magyar vérnek a forrását részben az 1773-ban el nem költözött magyarokra vezetjük vissza, részben pedig a német lakosságnak a magyarokkal való összeházasodásában keressük.

Az itteni németek közt visszamaradt magyarok utódai a *Simon, Gelley, Szöllősy, Sütő, Juhász, Bertus, Kuba* és *Kovács* családok, amelyek ebben az idegjen környezetben a magyar vér fenntartói. Azonban III-as vér olyan német családokban is előfordul, amelyekben az anya, vagy valamelyik nagyanya volt magyar, így pl. *Mail Mária* és *Mail János* felmenő rokonai mind németek, de anyai nagyanyjuk *Viczay Teréz* volt s ők maguk mind a kerten magyar viérűek; *Bierbaum Ferenc* anyja *Ásványi Teréz*, *Rechner József* anyja *Viczay Viktória*, *Kaufmann István* anyja *Szokoli Regina*, *Gremperger Teréz* anyja *Jakab Janka*, *Scheck Anna* anyja *Kovács Juliána*, *Rechnitz Mária* anyja

Kovács Júlia, Hujber János anyja *Szokoli Mária* s mindezeknek gyermekeik III-as vérűek! Viszont az sem ritka eset, hogy magyar ember német leányt vett feleségül, pl. *Kovács István* felesége *Altmann Teréz*, *Selley István* felesége *Neumann Anna*, *Juhász Gáspár* felesége *Hüli Mária*, *Simon Mihály* felesége *Bauer Katalin* s mindezeknek a gyermekeik a III. vércsoportba tartoznak, tehát magyar vérűek!

Csakhogy a magyar vér sokszor nem jár kar öltve magyaros megjelenéssel, sőt sokszor nagy meglepetéssel tapasztaltuk, hogy magastermetű, keskenyarcú, szőkehajú és kékszemű, tehát teljesen északniemet típusú férfi, vagy nő, ebben a németvérű tengerben mégis magyarvérűnek bizonyult. Ilyen esetben mindig azt kérdeztem az illetőtől: melyik nagyanyja volt magyar? A jelenlevők nagy csodálkozással néztek össze, mert nem tudták megérteni, hogy én abban a piciny vércseppben hogy látom meg az öreganyjukat. Azonban kérdésem csaknem kivétel nélkül helyesnek bizonyult, mert a felmenő rokonságban rendszerint megtaláltuk a magyar vér forrását; igaz, hogy némely családban már csak halovány emléke élt

annak, hogy valamelyik ősapjuk magyar leányt vett feleségül.

Az elmondottakból kiderül, hogy ámbár a bakonyánai nép jelentékeny része egyik-másik tulajdonságában még megőrizte német fajiságát, de magas termetét s eredeti hosszúfejűségét már elvesztette. Eredeti vérstruktúráját nagyrészt megtartotta, de elég jelentékeny százalékban magyarvérűvé vált.

Világosabban szólva, a bakonyánai németek külső megjelenésükben mindinkább a magyar fajtypushoz közeledő, de még túlnyomóan németvérű honfitársaink.

Ha nem elégszünk meg az említett két községben szerzett tapasztalatok és számszerű adatok egyszerű felsorolásával, hanem általánosabb szempontból mérlegeljük vizsgálataink eredményeit, bizonyára az lesz legközelebbi kérdésünk, \ aj jón milyen horderőt tulajdonítsunk a két község életében lejátszódó *kereszteződést folyamatnak?*

Hogy ez a folyamat évszázadok óta működik s hogy észrevehető befolyása van, az nem vitatható, de hogy magára az illető népre s közvetve

a nemzetre is hasznos-e, arra nem lehet egyszerűen igennel, vagy nemmel felelni.

E helyt nem bocsátkozhatom a kérdés egész komplexumának ismertetésébe, azért csak a legfőbb szempontot, a nemzet érdekét fogom szemügyre venni.

őszintén és tárgyilagosan azt kell kérdeznünk: javára válik-e a nemzetnek, ha a dudari magyarság mindinkább megtelik német vérrrel s ha a bakonyánai németség mindinkább felveszi a magyarság faji ábrázatát?

Boldog volnék, ha erre a kérdésre határozott igennel felelhetnék, azonban ez tudományos meggyőződésem megtagadásával volna egyértelmű.

Ezt a kérdést sem érzelmi, sem politikai alapon nem lehet megítélni, mert mind a kettőnek egy magasan fölöttük álló, kitér'thetetlen és megmásíthatatlan természeti törvény előtt kell meghódolnia.

Mert az ember a természet jól megismert erőit ugyan hatalma alá hajthatja, megfékezheti és hasznosíthatja, de a természet törvényeit megmásítani sohasem fogja,

Ilyen őstörvény az, hogy a világon vannak egymáshoz közelálló, *rokon fajták*, amelyek egymás károsítása nélkül keveredhetnek, mert élet-erős, a létért való küzdelemben értékes tulajdonságokkal felruházott, harmonikus ivadékot hoznak létre.

Ennek lehetősége az öröklésbúvárok magyarázata szerint abban rejlik, hogy az ilyen keveredésben a csírasejtek magszelvényeiben rejlő örökítő elemek elrendezkedése és egyensúlya nem zavar tátik meg, úgyhogy évezredek óta kijelölt módon, egymással való összhangban termelik ki az utód összes, neki kijáró tulajdonságait.

A rokon fajták közelsége, vagyis a vénrokonság foka, legújabban — *Wellisch Zsigmond* bécsi fajbiológus nyomán — az úgynevezett *szérológia távolságban*⁶⁶ számszerűen is kifejezhető s mivel ez a szám a magyarok és az alpesi fajtájú délnémetek között nagyon alacsony, már ebből is kitűnik, hogy pl. a *magyarok és svábok kereszteződése élettani szempontból nem kifogásolható*.

E nézet helyességét maga az élet igazolja, mert a magyar közéletben számos olyan kiválóan értékes egyént ismerünk, aki ilyen kereszteződés

terméke. És ugyanzt bizonyítják bakonynánai tapasztalataink is, melyeknek egyik szép példáját látjuk az itt bemutatott képen.

Az apa, *Forsthoffer József*, alpesi fajtájú német, akinek felmenő rokonságában is csupa német van (*Reinitz, Schneider* slb.). Az anyai magyar nő: *Szokolai Anna*, akinek anyja azonban *Reinitz Teréz*, apai nagyanyja pedig *Mick Mária* volt. Gyermekük: *István, Anna, Lőrinc* és *Mária*, magyaros megjelenésű, szép és jó gyermekek; szorgalmasak, tanulékonyak, jólelkűek.

Az ilyen vérkeveredésre teljesen reáillenek a bölcs *Emerson* szavai: „We are piqued with pure descent, but natúré lövés inoculation“⁰⁷ (Mi a tiszta származás eszméjében élünk, de a természet szereti a beoltást) s nekünk sem lehet semmi okunk, hogy az ilyen beoltást ne szeressük.

Azonban — sajnos — nem minden oltvány ilyen sikerült, mert ha a kereszteződő fajták távol állnak egymástól, vagyis szerológiai távolságuk nagy, az ilyen összeköttetés annyira különböző energiákat hoz össze, hogy a csirasejtek örökítő elemeinek, a géneknek, egyensúlya felbomlik és a

szervezet testi s lelki konstrukciójában) súlyos zavarok állnak be.

Az ilyen összeköttetésből harmóniában, testileg és lelkileg rosszul egyensúlyozott ivadék jön létre, amely mind a kiét szülőnek csak rossz tulajdonságait örökli.

Ez az idevágó irodalom rengeteg, adatával igazolt tény, amelyet a mi tapasztalataink is megerősítenek, amennyiben számos példa jutott tudomásunkra, amikor a magyar és északnémet fajú szülők házasságából nemcsak testileg selejtes, hanem lelkületükben is kifogásolható, sőt némelykor súlyos kriminalitásban szenvedő utódok származtak.

Az előadottakat kellőképen mérlegelve, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy ámbár kedvező körülmények közt előnyös, vagy legalább nem kifogásolható kereszteződés is lehetséges, azonban a® öröklés-törvények kellő megértésével mégis *csak a fajkeretek szigorú megőrzését kell élettani eszményül elfogadnunk, megőriznünk és nagyra becsülnünk!*

Ez pedig annál inkább kötelessége minden népnek, mert a milieu hatása úgysis állandóan le-

morzsol, lefarag belőle egyes könnyebben kimotozható fajtabélyegeket, úgyhogy a környezethez, való bizonyos fokú alkalmazkodás, hozzájdomulás elkerülhetetlen.

Láttuk pl., hogy a dudari színmagyar nép hosszú évszázadok folyamán megőrizte ugyan anthropológiai fajképét, de vérstruktúrájában annyira hozzáidomult a környező németiséghez, hogy a dudari magyarok és a bakonyánai németek között e tekintetben alig van különbség, mert vériindexük 2.9 és 3.5.

A környezet befolyását természetesen nem lehet oly naív módon értelmezni, hogy — mint gyakran halljuk — az azonos éghajlat és életmód s az egyforma táplálék okozza a hasonlatosságot, *mert ennek igazi oka a fajkeveredésben s a vele kapcsolatos társadalmi kiválogatódásban rejlik.*

A dudari magyarok évszázadok folyamán idegenvérű népelemekkel házasodtak össze, amelyek vérstruktúrájukat átörökítették ivadékaikra s minthogy az ilyen vérűek — részben anyagi okokból is — többnyire egymás között házasodtak tovább, nyilvánvaló, hogy az eredeti magyar vér mindinkább kiselejteződött. Emellett azonban

az idegen fajúak ivadékaira ráoltódtak a magyar fajtélyegek, úgyhogy végül egy *külső megjelenésében még magyar, de vérében már megváltozott néppel állunk szemben.*

Ez pedig kivédhetetlen, állandó folyamat, amely az egész világon hasonlóan okozója a fajták és népek folytonos átalakulásának. A mai magyar sem az az ugor magyar többé, aki ezt a hazát megszerezte, de — mint a dudán példa bizonyítja — faji egyéniségének lényegét, anthropológiai képét egy ezredév viszontagságai sem tudták ábrázatáról letörölni.

Ez a szívósság pedig nagy érték és egyúttal nagy vigasztalás, amelyet megőrizni mindnyájunknak kötelessége, mert még ma is igaz *D'Israeli Benjáminnak*, a későbbi *Beaconsfield* lordnak az a mondása: „Race is all!“, — a fajta minden, — s ez a földi élet legfőbb igazsága.

A MAGYAR FAJKÉP.

Társaságokban, nyilvános előadásokon és újságokban is nagy nekibuzdulással tárgyalják azt a nemzeti szempontból fölötte fontos, sőt sorsdöntő kérdést: *van-e és ha van, akkor milyen a magyar faj?*

A magyar fajiságot tagadóknak egyik része azok közé tartozik, akikről *Baur Ervin*, a nagy nómet öröklésbúvár úgy nyilatkozott, hogy „nagyon helytelen, ha történészek és szociálpolitikuskok minden biológiai ismeret nélkül szólnak hozzá olyan kérdésekhez, amelyekhez nem értenek“.⁰⁸

A másik csoport a szakszerűség tógájában jelenik meg, a dolog természeténél fogva, tehát illetékes volna a fajiság kérdéseinek megítélésére, csakhogy itt meg az a baj, hogy az általa elfoglalt negatív álláspontot a szakszerűség túlhajtása teszi komolytalanná.

Az illetők ugyanis megfelelnek róla, hogy az embertani (anthropológia) művelésének háromféle iránya lehetséges, mert van.:

1. *tudományos embertan*, amelynek egyetlen követelménye, hogy tartalma *igaz* legyen, — ám-bár e tárgykör igazsága mindig relatív értékű,

2. *politikai embertan*, melynek az az elve, hogy az általa hirdetett eszmék a népre s az áll unra nézve *hasznosak* legyenek,

3. *világnézeti embertan*, mely nem követeli meg a tartalom szigorú tudományosságát, hanem eszméit a kor szellemi és politikai áramlataiba kapcsolva, széleskörű *hatásra törekszik*TM

E két utóbbi irány sokszor egybeesik, azonban mindenképpen fontos, hogy a fajélettani kérdésekkel foglalkozó tisztában legyen a határokkal, amelyek tárgyalásának komolyságát nem veszélyeztetik. Erre pedig különösen azért kell ügyelni, mert az egyes nemzetek embertani anyaga más és más természetű s alább látni fogjuk, hogy a szakértőnek a nemzet érdekében olykor a politikai embertan módszereihez kell folyamodnia, ellenben más esetekben maga a tu-

dolmányos embertan szolgáltatja a politikai szempontból kívánatos bizonyítékokat.

Ez utóbbi eset forog fenn a magyar fajiség kérdésében, mert nemcsak elfogulatlan kül- és belföldi írók szakszerű nyilatkozatai, hanem a legújabb anthropológiai kutatások eredményei is megcáfolhatatlan bizonyossággal mutatják ki, hogy *Magyarország lakosságának nagy többsége fájában is magyart*

A külföldi bűvárok közül elsősorban is *Luschan Félixre*, a berlini egyetem néhai anthropológusára hivatkozom, aki a magyar fajiség kérdésében ekként nyilatkozott; „Nem csatlakozhatunk *Kolmannnak* ahhoz az állításához, hogy a magyarok közt már nem lehet ázsiai fajelemeket kimutatni, sőt ellenkezőleg megállapíthatjuk, hogy ilyenek az európai típusokkal való évezredes keveredés ellenére is még mindig meglepő gyakorisággal tapasztalhatók, ami az öröklékenységre nagy erejére s arra vall, hogy az ősmagyarok mint nagyon egységjes örökítésű tömeg érkeztek mai hazájukba.“⁷⁰

Luschan a koponya feltűnő rövidségén kívül főleg arra alapítja fentebbi nézetét, hogy még a

mai magyarokon is gyakori a szem mongoiredője, az újszülött ágyéktáján mutatkozó monigolfolt s a kettéosztott járomcsont (*os zyr/omaticum bipartitum* = *os japonicum*), mely bélyegek ugyan nem oly gyakoriak, mint *Luschan* hitte, ez azonban a magyar fajiség megállapítására nézve nem is nagyfontosságú.

Sokkal nyomatékosabb *Winkler Henrik* orosz-lói professzornak az a megállapítása, hogy: „A magyaroknak a keleti finnekhez való tartozása etimológiai és anthropológiai tekintetben még világosabb, mint nyelvészetiileg..., de itt csak az ösmagyarokat értem, t. i. azt a népet, mely ezer évvel ezelőtt zárt tömegben telepedett le Magyarországon, valamint ennek közvetlen s csaknem minden keveredés nélkül fennmaradt utódait, az alföldi magyarságnak tiszta, el nem kunosodott törzsökét. Ez az alföldi nép, amennyiben nem vett föl némi csekély kun vért, ma is ugyanaz, mint a bevándorló magyarság volt.“⁷¹

Winkler professzor hosszú éveket töltött Magyarországon s Budaipest, Cegléd, Szolnok, Kecskemét, Szeged, Törökszentmiklós, Karcag, Püspökladány, Nyíregyháza, Debrecen, Tokaj s a Hegy-

alja környékén ezrével vizsgálta a magyarokat, akiket más újabbkori anthropológusokkal (*Günther, Kraitschek, Pöch, Hauser, Fischer, Eickstedt, Weinert*) együtt — és pedig mindig e fajta mongoloid jellegének kiemelésével — a nyugat-európai szakférfiak által *keletbaltinak* nevezett fajtához számított.

Én ezt a fajtát magyarnyelvű dolgozataimban már régen, de legutóbb egyik, németnyelvű értekezésemben is *ugor*, vagyis *magyar* fajtának neveztem,⁷² amit annál több joggal tehettem, mert a külföldi szakférfiak a finn-ugor, illetőleg az *ugor* néven úgyis a magyarokat értik, lévén az *ugrisch* egyjelentésű az *ungarisch* névvel. „Der eine Zweig trägt also seinen Namen nach den Finnen, der andere nach den Ungarn (Ugra) — mondja helyesen a finn *Sirelius*.”³

A keletbalti fajtát már abból az okból is nevezhetjük ugornak, vagyis magyarnak, mert az összes ugor (finnugor) népek között délekszám és kulturális színvonal tekintetében is a magyar a legelső.

Winkler az alföldi magyarságnak mintegy *kilenczederészét* számítja az ugor fajtához, ami

a fél- és negyedvérűek betudásával éppenséggel nem sok, ámbar a tisztavérűek száma kétségtelenül jóval kevesebb.

E tekintetben még nagyon kevés megbízható adattal rendelkezünk, azonban *Jeney*,⁷⁴ *Csörsz*⁷⁵ és *Méhely*⁷⁶ *anthropológiai* felvételekkel kapcsolatos vérvizsgálataiból már mégis legalább hozzávetőleges képet alkothatunk magunknak a magyar fajtság állapotáról.

A vizsgálat helye	N ép jelleg gált	A megvizs- egyé- nek száma	csoport		Vérindex %-ban	Észlelő
Szeged	magyar	1172	27.39	1.06		<i>Jeney</i>
Tépe	magyar	680	26.30	1.30		<i>Csörsz</i>
Noszvaj	magyar	627	18.18	1.96		<i>Méhely</i>
Dudar	magyar	473	12.60	2.90		<i>Méhely</i>
Bakonynána	német	479	11.70	3.20		<i>Méhely</i>

A fentebbi adatokból kitűnik, hogy a Csön-
kamagyarország keleti részein élő magyarságnak körülbelül a harmadrésze tisztavérű, vagyis a Ill-ik vércsoportba tartozó magyar, de nyugat-
felé mindinkább fogy a magyar vér; Szeged vidé-
kén még 27.3%, a biharmegyei Tépésn 26.3%, a
borsodmegyei Noszvajon már csak 18.18%, a
veszprémmegyei Dudaron pedig csak 12.60%
magyarvérű lakost találunk,

Ha ez adatokból kikeressük a számtani közeparányost, akkor országos átlagban 21%-ot kapunk s ennek alapján mondhatjuk, hogy *Magyarország lakosságának több mint az ötödrésze tisztavérű magyar*, azonban, ha ezekhez hozzávesszük az I-ső vércsoportba⁷⁷ tartozó, alig egyharmaddal kevesebb félvérű magyarokat, továbbá, ha meggondoljuk, hogy a mai nap már nyugati vérű, vagyis a II. vércsoportba tartozó magyarok heterozygotái (hasadva örökítő egyénei) is foglalnak magukban magyar vért, valamint, hogy hazánk jövevény lakossága is már elég jelentékeny magyar vért vett föl,⁷⁸ akkor nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy *Magyarország lakosságának túlnyomó többsége magyar vérű és ez alapon magyar fajú is.*

Az egyes egyénekben foglalt magyar vér mennyisége tekintetében mindenesetre *fokozatok vannak*, azonban *a magyar faj keretéből a kevert-vérűeket sem lehet kirekeszteni*, mert hiszen az arany akkor is arany marad, ha több-kevesebb rezet is kevernek hozzá. Ilyen hozzákeveredéstől pedig még a legtisztább fajok sem mentesek, mire nézve nagyon meggyőző példa a mai esz-

kimó nép, mely 1000-ben Kr. u. jelentékeny normann vért vett fel s ennek hatása a normann bevándorlók kipusztulása után még a mai eszkimókon is észrevehető.⁷⁹

Reánk, magyarokra nézve nagyon megnyugtató, hogy a mi fajképünk teljességgel nem kedvezőtlenebb, sőt hasonlíthatatlanul kedvezőbb, mint pl. a birodalmi németiségé.

A német anthropológusok egyértelműen elismerik, hogy „*német fajta nincs a világon* s még a lehetősége sincs meg annak, hogy ilyent létre lehessen hozni“, — mondja H. Günther berlini professzor — mert Németország lakossága sokféle fajtájú, amelyek többé-kevésbé össze vannak egymással keveredve s ebből a keverékből csak állandóan egyirányú és következetes kiválogatással lehetne valamelyik fajtát kitenyészteni“,⁸⁰ amiben más német anthropológusok is egyetértenek vele.⁸¹

Azonban a németek ennek ellenére is az északi fajtát, vagyis azt, amelyhez a németiségnek a legnagyobb százaléka tartozik, mondják a magukénak s *indogermán*, vagy újabban *árja* fajtának nevezik, ámbár jól tudják, hogy ilyen

anthropológiai fajta nincs a világon, mert „ezek a nevek csak nyelvi és kulturális közösségre vonatkoznak“.⁸²

Egyébként a németiség fajképe ekként van megállapítva:

1. északi fajtájú mintegy 50% de ebből legfeljebb 6—8% tisztavérű,
2. alpesi fajtájú mintegy 20%,
3. dinári fajtájú mintegy 15%
4. kelelbalti (ugor) fajtájú mintegy 8%,
5. fáliai (dálii) fajtájú mintegy 5%,
6. földközi fajtájú mintegy 2%,
7. szudeti fajtájú mintegy 2%,
8. mongol fajú mintegy 2%

Ezt a kimutatást *H. Günther* berlini professzor, a német faji öntudat felébresztője állította össze, aki azonban nyomatékosan hangsúlyozza, hogy ez a kép „nagyon hozzávetőleges“ s tudományos értéke nagyon csekély.⁸³ Ugyanígy vélekedik *H. Weinert* kiéli professzor is,⁸⁴ azonban báró *Eickstedt* boroszlói professzor már azt állítja, hogy a németiségnek 70%-a többé-kevésbé északi fajtájú,⁸⁵ *Reche* lipcei professzor pedig egyszerűen kijelenti, hogy „alapjában véve minden né-

metben a kultúrateremtő északi fajta vére lüktet, mely mindnyájunkat egyesít”.⁸⁶

Ez utóbbi álláspont a tiszta tudomány szem pontjából föltétlenül helytelen, azonban e nyilatkozatban nem is a szakanthropologus, hanem a német politikus fajszeretete szólal meg, amiről a következő mondatok is tanúskodnak: „A mi kultúránk éppen azért felel meg az északi fajta lelületének, mert mindnyájunknál az északi vér az irányadó“, — továbbá: „Nem véletlen tehát, hogy a fajiságra alapított nemzeti szocialista gondolat tökéletesebben egyesítette a nemzetet, mint bármely korábbi világnézet.“

Nem kívánom, hogy bekövetkezzék, azonban attól tartok, hogy a mai Németország oly szer-telenül túlhajtott „északi fajisága“ még sok za-varnak és súlyos áldozatoknak lesz okozója, any-nyival inkább, mert az „északi fajta“ fogalmi meghatározása is annyira ingatag alapon áll, hogy pl. *Saller*, a jeles német anthropológus, nem ha-bozott kijelenteni, miként a németek faji meg-különböztetése „nem felel meg a valóságnak“, mert „a felállított kategóriák nem támaszkodnak a vizsgálat anyagából folyó következtetésekre,

hanem csak külső benyomásokon alapuló mester-séges konstrukciók”.⁸⁷

Ennek igazságát sok más észlelőn (*Schlagin-haufen*, *Poeh* stb.) kívül *Gruhle* is megerősíti, aki a megvizsgált heidelbergi németek között egyetlen egyet sem talált, aki az északi fajta ideális típusának megfelelt volna.⁸⁸ Ezzel kapcsolatban *Saller* arra is rámutat, hogy Schleswig-Hols'tein lakosságának állítólagos északi fajtsága époly téves, mint „az ú. n. északi fajta szellemi (elsőbbségéről szóló spekulációk”.⁸⁹

Nyilvánvaló tehát, hogy amikor egyes német anthropológusok az egész németiséget az „északi” fajta részesévé teszik, ebben nem a szigorúan tudományos, hanem a politikai, vagy még inkább a világnézeti anthropológia szempontjai szerint járnak el, ami mint a nemzeti összetartozás és a faji öntudat megerősítését célzó törekvés nem is kifogásolható, mert az ilyen nyilatkozatok nem a szaktudósok, hanem egy magasabb eszme s a hazafias közönség igényeihez igazodnak.

Ennek megfontolásával csak nagy megütközéssel fogadhatjuk, ha egy magyar egyetemi tanár olyan meggondolatlan kijelentéseket tesz,

hogy „a régi magyar faj nincs többé; a mai magyarság, úgy, mint közvetlen elődjei is, fajilag atomizált, meghatározhatatlan egyéniség”.⁹⁰

Ilyent, még ha igaz volna is, akkor sem volna szabad szárnyaereszteni, különösen a mai időben nem, mert az ilyen állítások kimondhatatlan kárt tesznek a magyar lelkekben, amennyiben aláássák a magyarság faji öntudatát, lehangolják és mngabízásában megrendítve, cselekvésében is megbénítják a nemzetet.

Az ilyen állításoktól annál inkább óvakodnunk kell, mert *minden belső igazság nélkül valók.*

Mi magyarok ugyanis abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nekünk a faji együttérzés ápolása kedvéért nem kell a politikai vagy világnézeti embertan szertelenségeihez folyamodnunk, mert a mi fajképünk a maga tiszta adottságában: is annyira meggyőző, hogy ha itt-ott ki is kezdte az idő vasfoga, még ma is híven tükröztél! a mi fajtánk őseredeti és igaz vonásait.

Mi a legszigorúbb tudományos követelményeknek megfelelően mondhatjuk, hogy *a magyar nép túlnyomó többségében fajilag is magyar,*

mert ugor fajú, vagyis magyar fajú magyar. Ezen pedig mit sem változtat az a körülmény, hogy a jelenleg Európa és Ázsia északi vidékein szét-szóródott ugpr népek (finnek, karéi lak, vepszek, vótok, észtek, livek, lappok, mordvinok, cseremiszek, votyákok, zúrjének és vogulok) is az ugor fajtához tartoznak, legfeljebb azt mondhatjuk, hogy *ők is magyar fajúak*.

Magyar fajta tehát kétségkívül van, azonban ennek megállapítása után egy kis bonyodilom támad, mert tudnunk kell, hogy nem minden magyar ember tartozik a magyar fajtához, amennyiben a honfoglaló magyarságnak egy része, még pedig a vezérrétege nem volt magyar, vagyis ugor fajú, hanem *turáni török*, úgyhogy nekünk a vérbeli magyarság soraiban nem is egy, hanem két fajelemet, vagy fajámyalaitot kell megkülönböztetnünk.

Erre vonatkozó ismereteink egészen újkeletűek, mert a régi írók, sőt még a néprajzzal és az embertannal foglalkozó tudósaink is teljes homályban hagyták ezt a kérdést.

A Budenz-fiéle iskola ugyan meggyőzően állapította meg a magyar és a többi finnugor nyelv

közeli rokonságiát, *Vámbéry Ármin* pedig nagy hévvel védelmezte a magyar-török rokonságot, de faji kapcsolatokra egyik sem gondolt.

Török Aurél, az első hivatásos magyar anthropológus európaszerte elismert „koponya mérnök“ volt, azonban a magyar fajiság ké' déseivel nem foglalkozott s ha foglalkozott volna is, koponyalani ismereteinek éppen e téren nem sok hasznát vette volna, mert a mongoloid fajták megkülönböztetésére „a lágy részek a fontosak, ellenben a csonttan! bélyegek nagyon kevésé jellemzők“.⁹¹

A magyarság faji jellemzését legelőször *Hermán Ottó* kísérelte meg,⁹² aki azonban megfelelő szakismeret hiányában minden jóakarata mellett is teljesen komolytalan munkát végzett, úgyhogy csak a fiatal — korán elhalt — *Jankó János* és a vele karöltve működő *Semayr Vilibáld* úttörő munkássága⁹³ indította meg a magyar tudományos anthropológia kiépítését.

Nekik köszönhetjük azt a klasszikus megállapítást, hogy a vérbeli magyarság keretében testi bélyegeikben eltérő *ugoros* és *törökös* magyarok különböztethetők meg, akik, mint már

előbb — ámbár minden faji vonatkozás nélkül — Nagy Géza kifejtette,⁸⁴ lelkeség tekintetében is különböznek.

Azóta ez a megállapítás a magyarság anthropológiájának kimozdíthatatlan alaptételévé szilárdult,⁸⁵ melynek igazságát régibb s újabb nyelvészeti és történeti kutatások eredményei is hathatósan támogatják.

Mai nap már nem vitás többé, hogy az *Árpád* vezérése alatt törzsszövetségbe tömörül honfoglaló magyarok hét törzse közül a lélekszámban legnagyobb *Magyar* törzs *ugor* fajú volt, ellenben a többi hat kisebb törzs (*Küi'tgyarmat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi, Nyék*) s a nyolcadikul hozzácsatlakozott *Kabar* törzs az egész vezéréssel együtt a turáni *turktatár* fajtához tartozott, mely utóbbiak a még ma is élő csuvas nyelvet beszéltek s népileg is törökök voltak.⁸⁶

A Kr. u. 996-ban hazát foglalt magyarság tehát két antihropológiai fajtához tartozott, mely azután akként oszlott meg, hogy a turáni török vezérréteg utódaiból alakult ki a magyar birtokos nemesség, ellenben az ugorfajú hadseregből lett idővel a 'oldművelő parasztság és a jobbágyág.

Ez a két egymást szerencsésen kiegészítő fajelem tartotta fenn ezer éven át Magyarországot, mert „a törökfajú vezérem lendülete, szervező ereje, fékezhetetlen szabadságvágya és harckészsége, valamint eszmei célokért hevülő s a nemzeti dicsőségért vakmerően küzdő elszántsága emelte a nemzetet történelmi hivatásának magaslatára, ellenben az ugorfajú elem gondoskodott a polgári munka folytonosságáról s az erkölcsi és anyagi javak megőrzéséről és gyarapításáról“.⁹⁷

Ez a két fajta hosszú időn át megőrizte faji tisztaságát s még mai napig sem olvadt össze egymással, azonban turáni fajelem részint történelmi, részint biológiai okokból a pusztulás szélére jutott s a liberálizmus „áldásainak“ súlya alatt roskadozva utolsó harcát vívja a helyébe telepített jövevényekkel. De az ugorfajú magyarság ereje még töretlen s éppen azért ebből a rétegből kell kiindulnia a magyar faji megújulásnak.

Ezek után most már csak az van hátra, hogy az ugor- és a turáni fajú magyarok anithropológiai képét is megrajzoljuk.

Az *ugor fajta* bélyegei a következők: Termete zömök és alacsony; teste súlyos. A férfi testma-

gassága 163 cm., a nőé valamivel alacsonyabb. Koponyája mérsékelten rövid, arca alacsony és széles, álla kevésbé kifejezett. Alsó állkapcsa súlyos, szögletnyújtványainak tájékán szögletesen kiduzzadó, teste és felhágó szára csaknem derékszöveget zár be, miért is az arc csaknem négyszögű. Orra rövid, meglehetősen vastag,, töve lapos és széles, az orr háta többé-kevésbé homorított (pisze orr) s a vége vaskos. Szeme nem nagy, mert szemrése keskeny; a szeme világos színű, kékesszürke, vagy szürkéskék, sokszor olyan világos, hogy fehérnek látszik. A belső szemzugok távol állnak egymástól. A kissé rézsútos szemrés mongolos kifejezést kölcsönöz a szemnek, de mongolredő soha sincs rajta. Haja keményszálú, világos színű, hamvas- vagy barnásszőke. A férfi szakálla világosabb, mint a haja, bajusza még világosabb, sokszor csaknem szalmaszínű. Bőre szürkésfehér.⁹⁸

Ezt a fajtát a magyar nép nagyon jól ismeri s tudja, hogy az igazi magyarok ehhez tartoznak, melyről a nóta is így szól: „Se nem szőke, se nem barna, ez az igaz magyar fajta“.

A turáni *fajtát* az ugor fajtával szemben va-

lamivel magasabb és kevésbé zömök termet, olajbarna bőr, fekete szem és haj, a férfiakat sűrűnővésű feketeszínű bajusz és szakáll, gyakori sasorr, kissé hátrahúzódott áll, főkiépen pedig a rövid, de magas és nyakszirti tájékán többé-kevésbé lecsapott koponya jellemzi. Úgy látszik, hogy a szem mongolredője is kiegészítő jellege e fajtának, mert a kétségkívül török eredetű palócok közt, így pl. a borsodimegyei Noszvajon, gyakrabban találkoztam vele.⁹⁹

Ez a típus némi tekintetben az örményekre emlékeztet, ami legkevésbé sem csodálatos, mert a törökökben, mint minden népben, sok kaukázusi, vagyis armenoid vér van, mely okból a turáni fajtájú magyarok a kaukázusi fajtához nagyon közel álló dinári fajtájú rácokhoz is hasonlítanak.¹⁰⁰

A fentebbi leírásból kitűnik, hogy az *ugor* és a *turáni* fajta sok tekintetben különbözik egymástól, de azért mégis vannak megegyező vonásaik, miért is a bűvárok mind a két fajtát a sárga, vagyis mongol főfajta egy-egy alcsoportjának tekintik. így jár el V. *Lebzelter* is,¹⁰¹ aki e tekintetben *E. Fischer*, *M. Schmidt* és *E. Eick-*

stedt nézetét követi, aminek helyességét azonban már *Saller* kétségbevonta,¹⁰² legújabbán pedig *H. Weinert* hangsúlyozza,¹⁰⁸ hogy a turáni és az ugor fajta *már nem tekinthető igazi mongolnak*

Szerintem ez a két fajta sohasem is volt igazi mongol, mert nélküli a legfontosabb mongol bélyegeket, amilyenek: a lapos arcból előugró járomcsontok, a kiduzzadó szem, a rézsútos szemállás s a sárgaszínű, mirigyekben szegény és csaknem szőrtelen bőr. Mindamellett kétségtelen, hogy mind a két fajtának vannak a mongolokra emlékeztető, tehát *mongoloid* vonásai, amilyenek: az alacsony termet, a hosszú és egyenes törzs, a rövid végtagok, a rövid koponya, a széles arc, a némelykor előforduló mongolredő és mongol folt, a durvaszálú haj és a III. vércsoport gyakorisága.

Azonban ezeket a rokon vonásokat nem kell mongol eredetűeknek, vagy a mongolokkal való keveredésből számlázottaknak tekintetünk, mert inkább olyképp értelmezhetjük őket, hogy úgy az ugor, mint a turáni fajta a mongol fajtával együtt közös gyökérből származott, tehát egységes irányú örökítő kezdeményezéseket hozott magával, me-

lyek azonban csak a mongol fajtán teljesedtek ki egészen, ellenben a másik kettőn megakadt a teljes kifejlődés, úgyhogy a mongolságnak csak a közelébe jutott, de mongollá nem válhatott.

Ezek a fejlődéstörténeti megfontolások azonban semmiképp sem befolyásolják azt a tagadhatatlan igazságot, hogy *a vérbeli magyarságnak megvan a maga saját anthropologiai fajtája*, amelyet nem letagadni, vagy kétségbevonni, hanem nagyrabecsülni és benső szeretettel ápolni a mi legszentebb kötelességünk.

JEGYZETEK.

¹ H. Weinert, Die Rassen der Menschheit, 1935, 39 1.

³ L. v. Méhely, Blut und Rasse; „Eugen Fischer-Feslband“. (Zeitschr. f. Morphol. u. Anthropol., XXXIV, 1934, 244—257. 1., 3 képpel.)

³ Sie flan, Arch. f. Rassen- u. Ges. Biol., 1923, 150. 1. és 'Mitteil. Anthropol. Ges. Wien, 1926, 91. 1.

⁵ leanbreau & Giroud, Journ. med. Franc., 1919, 5. 1.

⁶ Lattes, Die Individualität des Blutes (Schiff, ford.), 1925, 21. 1.

⁸ Deutscher, Arch. f. Mim'. Chirurgie, 1924, 170. I

⁷ Breitner, Die Bluttransfusion, 1926, 9. 1.

⁸ Happ, The Journal of exp. Medicine, 1920, 313. 1.

⁹ Schneider, Klin. Wochenschr., 1925, 2383. 1.

¹⁰ Méhely Lajos, Az okszerű népesedéspolitika élet-tudomány.; alapja; A Cél, 1927.

¹¹ Düngern u. Hirschfeld, Über verengruppenspez. Strukturen d. Blutes; Zeitschr. f. Immunitätsforsch. u. exper. Therapie, VI., 1910, 284. 1.

¹² Bernstein szerint a IV. vércsoport a legősbib ember-fajta vérsrúktúnája volna, azonban szerintem a *kevert-vérűség kifejezője*, mely északamerikai népeken *nem faji okokból*, hanem azért állandó, mert a más vércsoporthoz tartozók a IV. vércsoport állandó örökítése miatt lassan-ként .kürtődtak.

¹³ Így a II. csoportbeli méhlepény az isoantitestek számára csaknem átjárhatatlan.

¹⁵ *Otto Grosser*, Die Lehre vom spezifischen Eiweiss; Anatom. Anz., LUI., 1920, 50. 1.

¹⁶ *A. Keith*, Glandular causes of racial differences; Eugen. News, V., 1920.

¹⁶ *E. Kretschmer*, Geniale Menschen, 1919

¹⁷ *Lundborg*, Die Rassenmischung beim Menschen; B'biogr. Genteticai, VIII., 1931.

¹⁸ *Méhely Lajos*, A magyar faj önvédelmi harca, A Cél, 1934, máj. sz.

¹⁹ *Verschuer*, Vom Umfang der erblichen Belastung im deutschen Volke; Arch. f. Rass. u. Ges. Bioi., XXIV., 1930.

²⁰ *I. A. Mjöen*, Rassenkreuzung beim Menschen; Volk u. Rasse, 1928, 171. 1.

²¹ *Luschan*, Völker-Rassen-Sprachen, 1922.

²² Prof. *Jäger*, Entdeckung der Seele, 3. kiad., I., 247. 1.

²³ *Vámbéry Ármin*, A magyarság bölcsőjénél, 1911, 58. és 11. lap.

²⁴ *Szekfű Gyula*, A faji kérdés és a magyarság; Napkelet, 1923. IX., 817. 1.

²⁵ *U. T. Sirelius*, Die Herkunft der Finnen, 1924. 15. lap.

²⁰ *Németh Gyula*, A honfoglaló magyarság kialakulása, 1930

²⁷ E folyamat hasonló példája a cromagnoni fajtából létrejött északi és földközi fajta. Eredetileg mind a kettő sötétzsinű, sőt fekete lehetett, de a jégkorszak végén észak felé húzódott északi fajta teljesen meghalványodott, a délibb tájakon maradt földközi fajta pedig csak barnává lett.

²⁸ *Szinnyei József*, A magyarság eredete, nyelve és honfoglaláskori műveltsége. 2. kiadás, 1919, 51. lap

²⁹ *Gombocz Zoltán*, Die büig. türk. Lehnwörter, Hel-sinki, 1912, 206. lap.

³¹ *Hóman Bálint*, Magyar történet, I. 1929. *Pintér Jenő* Magyar irodalomtörténete, I. 1930, 36. L)

³² *Nagy Géza*, Fajunk jövője; Új Magyar Szemle, 1902, 26. 1.

³³ A Habsburg uralkodók céltudatos magyanirtásának borzalmas történetében is példátlanul áll *Lipót-nak* az a cinikus levele, amelyet a korátlan emberölési jogkörrrel kirendelt *Caraffa Antal* grófhhoz intézett: „Bár nem zárkozhatunk el teljesen ama szerencsétlen kérelmezők esdek-lései előtt és kényte cnek vagyunk őket látszólag felséges kegyünkben részesíteni, mindezek dacára ön, Caraffa, semmi súlyt ne fektessen a megkegyelmezésd rendeletekre s egyedül a magasztos cél lebegvén a szeme előtt, fáradhatafanul s minden kímélet nélkül folytassa működését“, — vagyis ölesise halomra a magyarokat! (Lásd: *Dömötör Mihály*, Az ónodi trónfosztó határozat előzményei, okai és tanulságai. 1935, 21. lap.)

³⁴ *Pintér Jenő* Magyar irodalomtörténete, III. 1931, 30. lap.

³⁵ *Gróf Teleki József*, Hunyadiak kora, I. 75. lap.

³⁶ *Hunfalvi Pál*, Magyarorsz. ethnogr., 1876, 435. lap.

³⁷ *Szefű Gyula*, Idézett h., 812. lap.

³⁸ *Pintér Jerő*, Idézett mű, I. 1930, 366. lap.

³⁹ *Szálkái László* kivételével, aki egy mátészalkai csiz-madiamester fia volt. Ezek a főpapok azonban inkább főrende, mint papok, mert például *Szathmárg György* primás sohasem volt felszentelt pap, *Szálkái László* már csak esztergomi érsek korában vette fel a papi rendeket, *Perényi Ferenc*, a nádor fia, pedig már nyolc éves korában püspök volt.

⁴⁰ *Herder*, Ideen zúr Philosophie dér Geschichte dér Menschheii, IV, 19. lap.

⁴¹ *Angyal Dávid*: Gróf Széchenyi István Naplói. Századok, 1925, 361. lap.

⁴² *Pintér Jenő*, Id. mű, IV. 1931, 34. lap.

⁴³ *Méhely Lajos*, Egy nevezetes dokumentum; A Cél, 1935, ápr. sz.

⁴¹ *Skultéty József*, Még egyszer a volt Felső-Magyarországról, 1931, 30. lap.

⁴⁵ *Gróf Széchenyi István*, A magyar akadémia körül, Pest, 1842, 20. és 21. lap.

⁴⁶ Magyarok lapja, 1933, jan. 22. sz.

⁴⁷ *E. Kretschmer*, Geniale Menschen, 1916.

⁴⁸ *Th. Fritsch*, Dér falsche Gott, 8. kiad. 1921, 156. L

⁴⁹ *Luschan*, Vöilker-Rassen—Sprachen, 1922.

⁵¹ *F. Verzár* u. *Weszeckg*, Rassenbiol. Unters. mittels Isohamagglutininen; Biochem. Zeitschr., 1921, p. 39.

⁵² *Méhely Lajos*, A magyar fajvédelem irányelvei; A Cél, 1926.

⁶⁵ *W. Scheidt*, Rassenunterschiede des Blutes, 1927, p. 75.

⁵⁴ *P. Steffan* u. *S. Wellisch*, Zeitsch. f. Rassenphysiol., 1930, II., p. 144, 145.

⁵⁵ *Dornyay Béla*, Bakony, 1997, 90. 1.

⁵⁶ A *Nedvest* család Ugodról menekült ide.

⁵⁷ A *Pap* család őse Alistáról jött s pap volt Dudaron.

⁵⁸ *Fényes Elek*, Magyarország geographiai szótára, 1851, 285. lap.

⁵⁹ A magyar fajta megállapítása tekintetében hangsúlyoznom kell, hogy abból a föltevésből indulok tó, miszerint a *nyugati* vagy *atlanti*, túlnyomóan II. vércsoporttal ellentétben a magyarok túlnyomóan a *keleti vagy gondváni*, tehát a III. vércsoporthoz tartoznak s ennek megfelelően már keleti, vagyis *mongoloid* bélyegek által is ki vannak tüntetve.

⁶⁰ *Jeney A.*, Deutsche Mediz. Wochenschr. 1923, 546.1.

³¹ *Csörsz K.*, A Debreceni Tisza István Tudom. Társa Ság II. oszt. munkái, II. 1926, 7. lap.

³² *Luschan*, Kriegsgefangene, 1916, 19—27. kép.

- ⁶³ *Dornyay Béla*, Bakony, 1927, 89. ap.
- ⁶⁴ *Fényes Elek*, Magyarorsz. geographiai szótára, 1851, Hl. k., 132. lap.
- ⁶⁵ *Dornyay Béla*, Id. mű, 1927., 89. lap.
- ⁶⁶ *Siyism. Wellisch*, Blutsverswondtschaft der Völker u. Bassen; Zsitschr. für Rassen-Physiol, 1928, 21—34. lap.
- ⁶⁷ *H. Sl. Chamberlain*, Grundlagen, 1912, I. 328. lap.
- ⁶⁸ *Erwin Baur*, Der Untergang der Kulturvölker im Liichte der Biologie; Deutschlands Erneuerung, 1922, 257.1.
- ⁶⁹ *Eyon Fuhr. von Eickstedt*, Die rassischen Grundlagen des deutschen Volkstums, 1934, 17. lap.
- ⁷⁰ *Felix v. Luschan*, Vö ker-Rassen-Sprachen, 1922, 165. lap.
- ⁷¹ *Heinrich Winkler*, Das Finntum der Magyaren; Zeil sehr. f. Ethnol., Berlin, 1901, 171. lap.
- ⁷³ *Méhely Éajos*, A magyarság anthropológiája; A Cél, 1929. L. v. *Méhely*, Blut und Rasse; Eugen Fischer-Festband, Zellschr. f. Morphol. u. Anthropol. XXXIV. 1931, 251. lap.
- ⁷⁴ *U. T. Sirelius*, Die Herkunft der Finnen, 14. lap.
- ^{715A} v. *Jeney*, Rassenhiol. Unters, in Ungarn; Deutsche Med.z. Wochenschr. XL. IX. 1923, 546. lap.
- ⁷⁶ *Csörcz Károly*, A debreceni Tisza István-egyetem Tudom, dogozatai, II. 1926. 7. lap.
- ⁷⁶ *Méhely Lajos*, A vércsoportok faji jelentősége; A Cél, 1930.
- ⁷⁷ Ez a vércsoport tudvalevőleg ugyanannyi nyugati, mint keleti vért tartalmaz, minek következtében a belőle keletkező leánynemzedék tagjai részben nyugati, részben keleti, a mi esetünkben tehát tiszta magyar vérűek lesznek.
- ⁷⁸ így pl. a veszprémmegyei Bakonyánána német lakosága között 11.7% magyarvérű egyént találtam.
- ⁷⁹ *H. Weinert*, Die Rassen der Menschheit, 1935. 96. 1.
- ⁸⁰ *H. Günther*, Rassenkunde der deutschen Volkes, 12. kiad., 1932, 239. lap.
- ⁸¹ *Jl. Weinert*, Die Rassen der Menschheit, 3. 1.

⁸² *H. Weinert*, Id. mű, 3. 1.

⁸³ *H. Günther*, Rassenkunde, 454. 1.

⁸⁴ *H. Weinert*, Id. mű, 134. 1.

⁸⁵ *Egon Frhr. von Eickstedt*, Die rassistischen Grundlagen des deutschen Volkstums, 1934, 53. 1.

⁸⁸ *O. Reche*, Rasse und Kultur; Rassenhyg. f. Jedermann, 1934, 52. L

⁸⁷ *K. Sailer*, Zur Frage der Rassengliederung Deutschlands; Klinische Wochenschr, 1929, Kül. leny. 5. L

⁸⁸ *H. W. Gruhle*, Der Körperbau der Normalen; Arch. f. Psychiatrie, 77. K., 1926, 1. füz.

⁸⁸ *K. Sailer*, Id. h., 24. L

⁸⁰ *Szekfü Gyula*, A faji kérdés és a magyarság; Napkelet, 1923, IX, 817. L

⁰¹ „A koponyáin dex a fa.ii kapcsolatok megítélésének a lehető legrosszabb eszköze,“ mert „egyforma méretek még korántsem a rokonság jelei, amennyiben a fejlődés külön útján is létrejöhetnek“ — mondja *Weinert*, a k'eli egyetem anthropologus professzora, aki pedig mint „koponyamémök“ ás kiiváló (Die Rassen der Menschheit, 1935, 27. és 134. lap).

⁸² *Herman Ottó*, A magyar nép arca és jelleme. A Természettud. Társ. kiadása, 1902.

⁸³ *Semayr Vil'báld*, A magyarság anthropologiai lypusai; A Magy. Nemz. Múzeum Néprajzi Osztályának Értesítője, 1903.

⁸¹ *Nagy Géza*, Faiunk jövője; Új Magyar Szemle, 1902.

⁸⁵ *Méhely Lajos*, Mongolok-e a magyarok? A Nép, 1925, márc. 29. és 30. sz. A magyarság anthropológiája; A Cél, 1929, január—februári sz.

⁸⁸ *Németh Gyula*. A honfoglaló magyarság kialakulása, 1930, 274. lap.

⁸⁷ *Méhely Lajos*, A magyar faj önvédelmi harca; A Cél, 1933.

⁸⁸ *Méhely Lajos*, A magyarság anthropológiája; A Cél, 1929.

⁹⁹ Erről több dolgozatomban fényképfölvételeket is közöltem.

¹⁰⁰ Az egyes búvárok a turáni török-tatár fajtát meg lehetősén eltérően írják le, így *Bryn* szerint a kirgizek és kalmükök szemében nincs mooigol-redő s orruk pisze (Die Entwicklmg der Menschenrassen; *Anthropos*, 20, 5. és 6. füzet, 1025.), ellenben *Hilden* éppen az orr laposságát s a mongol-redőt emeli kd. (*Anihropol. Untersuch.* über die Eingeborenen eless russ. Altai, *Helsingfors*, 1920.)

¹⁰¹ V. *Lebzelter*, *Konstitution und Rasse*, 1926.

¹⁰² *K. Sailer*, *Konstitution und Rasse beim Menschen*; *Ergehn. d. Anatomie u. Entwicklungsgesetz*, 28, 1929., 35. g. 1.

¹⁰³ *H. Weinert*, *Die Rassen der Menschheit*, 1935, 89.1.

MUTATÓ

A vérstruktúra eugenikai jelentősége — — — — —	14
Vér és faj — — — — —	31
A magyarság tájképének kialakulása — — — — —	47
Az ősmagyarok műveltsége — — — — —	55
A magyarság faji hanyatlása — — — — — ~	69
Falusi vizsgálatok — — — — —	89
Dudar — — — — —	98
Bakonynána — — — — —	108
A magyar fajkép — — — — —	121
Jegyzetek — — — — —	111

BÓLYAI KÖNYVEK:

Szabédi László s

Alkotó szegénység.
Versek (Elfogyott.)

Sluka István:

Denevérek honfoglalása.
Parasztéposz. (Az ügyészség nem engedélyezte.)

Mlkecs Lászlót Románia.

Utijegyzetek.

Bartha Miklós: Verőfény.

Hangulatok.

Kovács Imre: A magyar

paraszság története.
(Az ügyészség nem engedélyezte.)

Németh László:

Szekfü Gyula. Kritika.

Leskóczy Mihály:

Francia híradó.

Veres Péter: Gyepsor.

Elbeszélések. Versek.